ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

1928 ЙИЛ 11 ДЕКАБРДАН НАШР ЭТИЛМОҚДА.

Вилоят ижтимоий-сиёсий газетаси

СЕШАНБА, ПАЙШАНБА ВА ШАНБА КУНЛАРИ ЧИҚАДИ.

№ 49 (10.475).

1993 йил 29 апрель пайшанба

Нархи 8 сўм.

И. А. КАРИМОВ ГЕРМАНИЯГА ЖЎНАБ КЕТДИ

27 апрель куни Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов Германия Федератив Республикасига расмий сафарга жўнаб кетди. Беш кун давом этадиган сафар мобайнида Ўзбекистон раҳбари ГФР Президенти Рихард фон Вайцзеккер билан учрашади, канцлер Гельмут Коль, вазирликларнинг раҳбарлари, мамлакат савдо-саноат доираларининг вакиллари билан музокара қилади. Ўзбекистон Республикаси ва ГФР ўртасида шартномалар имзолаш кўзда тутилган. Ўзбекистон Президенти Саар, Бранденбург федерал ўлкаларида, шунингдек, Бирлашган Германия пойтахти — Берлин шаҳрида бўлади.

Тошкент аэропортида Ислом Каримовни Ўзбекистон Олий Кенгаши Раиси Ш. Йўлдошев, Бош вазир А. Муталов, Вазирлар Маҳкамаси Раисининг биринчи ўринбосари И. Жўрабеков, Ўзбекистон Президентининг давлат маслаҳатчиси М. Умурзоқов ва бошқа расмий кишилар кузатиб қолдилар.

(ЎзА).

МУЗОКАРАЛАР БОШЛАНДИ

РАТА—ТАСС мухбирининг Бонндан хабар қилишича, 27 апрель куни Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов Германия пойтахтига етиб келди.

28 апрель куни расмий учрашувлар бошланди. Ўзбекистон раҳбарининг ГФР Федерал Президенти Рихард фон Вайцзеккер билан суҳбати чоғида икки мамлакат ўртасидаги ҳамкорлик алоқаларини ривожлантиришнинг долзарб муаммолари муҳокама қилинди. Рихард фон Вайцзеккер ҳозирги пайтда ГФР ва Ўзбекистон ўртасидаги муносабатларни тараққий эттиришга кенг имкониятлар очилганини таъкидлади, Ўзбекистондаги немис қавмига қадимий ибодатхона биноси қайтарилгани учун миннатдорлик изҳор этди.

Ислом Каримов суҳбат давомида туб жой аҳоли билан Ўзбекистондаги немис миллатига мансуб фуқаролар ўртасида самимий, аҳил муносабатлар қарор топганини айтиб ўтди. Ҳозир республикада 40 минг немис яшайди. Ўзбекистон раҳбари ГФР Президентига Республикада амалга оширилаётган иқтисодий ислоҳот ҳақида сўзлаб берди. Германия бу ислоҳотлар жараёнини қўллаб-қувватлайди, деб умид билдирди.

Сафар дастурида ГФР канцлери Гельмут Коль, вазирликлар ва идоралар раҳбарлари, мамлакат савдо-саноат доиралари вакиллари билан учрашувлар ҳам кўзда тутилган.

(ЎзА).

• *Ўзбекистон—БМТ*

Холид МАЛИК:

«ЎЗБЕКИСТОН ХАЛҚАРО ҲАМЖАМИЯТДАН МУНОСИБ ЎРИН ЭГАЛЛАМОҚДА»

Ўзбекистон Республикаси ҳукумати билан Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг 1992 йил 16 ноябрдаги келишувига асосан, шу йил январь ойида мамлакатимизда БМТнинг ваколатхонаси очилди. Жаноб Холид Малик БМТнинг Ўзбекистондаги вакили этиб тайинланди. Ўзбекистон Миллий ахборот маҳкамаси мухбири Амирқул КАРИМ Холид МАЛИК жаноблари билан суҳбатда бўлди.

— Жаноб вакил, мустақил Ўзбекистоннинг Бирлашган Миллатлар Ташкилотига аъзо бўлганига бир йилдан ошди. Ўзбекистоннинг обрўли халқаро ташкилот аъзоси сифатидаги илк қадамларини қандай баҳолайсиз?

— Ўзбекистоннинг Бирлашган Миллатлар Ташкилотига аъзо бўлиши муҳим тарихий воқеадир. Зеро, Ўзбекистон халқаро ҳамжамиятнинг ажралмас бўлагига айланди. БМТга аъзолик дунёга юз очаётган Ўзбекистон учун кенг имкониятлар яратади. Ушбу мўътабар минбар ёрдамида Ўзбекистон жаҳоннинг муҳим муаммоларини ҳал этишда фаол иштирок этади, лозим бўлганда жаҳон ҳамжамияти кўмагига таянади.

Ўзбекистоннинг халқаро ҳамжамиятдаги илк одимлари унинг БМТда муносиб ўрин эгаллаётганидан дарак беради. Айниқса, Марказий Осиёда, хусусан, Тожикистонда тинчликни қарор топтириш масаласида Ўзбекистоннинг кўрсатаётган ташаббуслари қўллаб-қувватлашга лойиқ. Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримовнинг бу масалада халқаро ҳамжамият раҳбарига ёзган кейинги мактуби ҳам БМТ Бош котиби жаноб Бутрос Ғолийнинг муносиб эътиборига сазовор бўлиши шубҳасиз.

— Ўзбекистон билан Бирлашган Миллатлар Ташкилоти қайси соҳаларда ҳамкорлик қилмоқда? Бу ҳамкорликнинг ривожланиши учун БМТнинг мамлакатимиздаги ваколатхонаси қандай ишларни амалга оширяпти?

— Ўзбекистон билан БМТ хусусийлаштириш, бошқарув самарадорлигини ошириш, аҳолини ижтимоий ҳимоялаш соҳаларида ўзаро фойдали ҳамкорлик қилиб келмоқда. Айни пайтда Ўзбекистонда БМТнинг 7 миссияси фаолият кўрсатмоқда. Улар атроф муҳитни муҳофаза қилиш, бошқарувни такомиллаштириш, БМТнинг кўнгиллилар дастурини амалга ошириш, чет элларда яшаётган ватандошларнинг Ўзбекистонга ёрдамини уюштириш (ТОКТЭН) ишлари билан машғулдирлар. Биз Ўзбекистон раҳбарияти билан келишган ҳолда фаолият юритаяпмиз. Бу ҳамкорлигимизнинг янада самарали бўлишига яхши имкониятлар яратмоқда.

Ваколатхонамиз шу йилнинг январь ойида иш бошлади. Албатта, ҳамма иш бошланишида қийинроқ кечади. Бироқ, Ўзбекистондаги ташкилотимиз нисбатан ёш бўлишига қарамай, кенг кўламли иш олиб боряпмиз. Чунки ташкилий ташвишлар асосий ишнинг самарадорлигига таъсир этмаслиги керак. Шунинг учун ҳам ходимларимиз тер тўкиб ишлашяпти. Бу Ўзбекистоннинг фойдаси йўлидаги меҳнатдир. Ваколатхонамизнинг, шахсан менинг фаолиятим ҳам ўзаро ҳамкорликдан Ўзбекистон кўпроқ манфаатдор бўлишига йўналтирилган.

Яқин орада бизга ажратилган янги бинога кўчиб ўтамиз. Бу Тошкентнинг Тарас Шевченко кўчасида жойлашган жуда яхши бинодир. Ваколатхонамизда БМТ — Ўзбекистон дўстлиги хонаси ташкил этмоқчимиз. Эшикларимиз биз билан мулоқотга эҳтиёж сезаётган, кўмагимизга муҳтож бўлган барча учун ҳамиша очиқ бўлади.

— Ўзингиз ҳақингизда ҳам сўзлаб берсангиз...

— Асли Покистонликман. Покистонда, кейинроқ Англияда таҳсил олдим. Узоқ йиллар иқтисоддан дарс бердим. БМТда ишлаётганимга ҳам анча бўлди. Нью-Йоркда. Жанубий Америкада, Непалда ишладим. Иқтисод бўйича мутахассис бўлганим сабабли менежмент соҳасида маслаҳатчи, экспертлик қилдим.

Оилалиман, рафиқам, икки қиз, бир ўғлим бор. Ўзбекистонга келганимдан ғоят мамнунман. Бу ерда ўзимни худди ватанимда юргандек ҳис қиляпман. Ўзбекистон билан Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг самарали ҳамкорлиги учун қўлимдан келган барча ишларни қилишга ҳаракат қиламан.

(ЎзА).

ВАЗИФАЛАР БЕЛГИЛАБ ОЛИНДИ

Ўзбекистон республикаси деҳқончилик-саноат мажмуи моддий-техникавий таъминот ва техника ремонти давлат-кооператив комитети фаолларининг йиғилиши бўлди. Унда Ўзбекистон Президенти Ислом Каримовнинг халқ депутатлари Жиззах ва Сурхондарё вилоят кенгашлари сессияларида сўзлаган нутқида баён этилган фикрлар асосида комитет олдида турган вазифалар муҳокама этилди.

Комитет раиси Р. Ҳусановнинг маърузасида ва музокарада сўзга чиққанларнинг нутқларида соҳанинг барча корхона ва ташкилотларида тартиб-интизомни мустаҳкамлаш, кадрларни танлаш, жой-жойига қўйиш ва тарбиялаш, уларнинг масъулиятини ошириш масалаларига эътибор қаратилди.

(ЎзА).

ХАЛҚИМИЗГА СИДҚИДИЛДАН ХИЗМАТ ҚИЛАЙЛИК

ТОШКЕНТ ВИЛОЯТИ ШАҲАР ВА РАЙОНЛАРИ ЙИҒИЛИШЛАРИДАН

Илгари хабар қилганимиздек, вилоятимиз шаҳар ва районларида фаолларнинг йиғилишлари бўлиб ўтмоқда. Уларнинг иштирокчилари республикамиз Президенти Ислом Каримовнинг халқ депутатлари Жиззах ва Сурхондарё вилоятлари кенгашларининг навбатдан ташқари сессияларида сўзлаган нутқларидан келиб чиқадиган вазифаларни муҳокама этиб, янги режаларни, фаолиятларида юз берган камчиликларни тугатишнинг аниқ йўл-йўриқларини белгилаб олмоқдалар.

Бундай йиғилишларда фаоллар ўз ишларидаги нуқсонлар, хатоларга танқидий ёндошиб, уларга принципиал баҳо бермоқдалар, тегишли хулосалар чиқармоқдалар.

Ўртачирчиқ районида ўтган фаоллар йиғилишида сўзга чиққанлар Республикамиз Президентининг шу кунги энг бош масала — халқ таъминоти эканлиги, ўзининг фидокорона меҳнати билан бутун бойликларни бунёд этаётган кишиларга шарт-шароитлар яратиб бериш зарурлиги тўғрисидаги сўзларини якдиллик билан қўллаб-қувватладилар. Улар бу борада районда анчагина ишлар қилинганига қарамай, жиддий камчиликларга ҳам йўл қўйилганлигини таъкидладилар. Хусусан, аҳолига савдо хизмати кўрсатишда ўтган йили қўпол хатоларга йўл қўйилди. Таъминот борасидаги тартиб-қоидалар бузилди. Гарчи ҳокимлик бу ҳолларга ўз вақтида қатъий ва жиддий баҳо берган бўлса ҳам, ҳали бу тармоқни яхшилаш учун кўп тадбирларни амалга ошириш кераклиги йиғилишда алоҳида қайд қилинди.

— Президентимиз халқ депутатлари Жиззах вилоят кенгашининг навбатдан ташқари сессиясида «Чорвачиликда ҳам жуда кўп камчиликлар бор. Гўшт ва сут етказиш режалари уддаланмади. Озуқа экинлари ҳосилдорлиги жуда паст»лигини алоҳида таъкидлади, — дея сўз бошлади Акмал Икромов номли жамоа хўжалиги раиси Абдукарим Тошматов. — Бу сўзлар районимиздаги барча хўжаликлар фаолиятига ҳам тамомила дахлдор. Бир неча йилдирки, бу борада хўжаликлар оқсаб келмоқда. Пахтачилик, деҳқончилик соҳасида сезиларли ютуқларга эришилаётган бир пайтда, чорвачиликнинг бу аҳволга тушиб қолганлиги ташвиш туғдирмоқда. Бу, аввало, ана шу соҳага эътибор сусайганлигини кўрсатиб турибди.

Хўжаликларда чорва моллар зотдорлигини яхшилаш ва ем-хашак заҳирасини кўпайтиришга етарли аҳамият берилмаётгани бу тармоқни ривожлантиришга салбий таъсир кўрсатмоқда.

Йиғилишда сўз олган «Янги турмуш» жамоа хўжалиги раиси Бахтиёр Қўшбоев, «Иқбол» жамоа хўжалиги раиси Мирзоҳид Ўринбоевлар йиғилиш эътиборини пахта майдонларида ҳосилдорликни оширишга қаратганлари ҳолда, ғалла экиладиган майдонларни ҳам кўпайтириб бориш, имкони борича кўп ҳосил берадиган ғалла навларини экиш учун интилиш ва бу борада олимлар билан ҳамкорлик қилиш кераклиги ҳақида фойдали фикрлар айтдилар.

Шунингдек, фаоллар районда жиноятчиликка қарши кураш кескин кучайганлигига қарамай, ҳали бу борада кўп иш қилиниши кераклигини ҳам таъкидладилар.

Юқоричирчиқ районида ўтган фаоллар йиғилишида сўзга чиққанлар халқ ҳисобига бойлик орттираётганларнинг жиловини тортиб қўйишга етарлича эътибор берилмаётганлигидан куюниб гапирдилар. Тўғри, ўтган йили ҳокимлик қаттиққўллик билан бу борада изчил иш олиб борди. Аҳолини меъёрдаги озиқ-овқат маҳсулотлари билан таъминлашдаги ножўя қилмишлари учун 14 нафар савдо ходими ишдан бўшатилди. Аммо бу иш эндиликда ҳам изчил давом этиши керак, бу соҳага назорат янада кучайтирилиши зарур, дея талаб қилишди фаоллар.

Бу йиғилишда районда бир қатор мактаблар ночор аҳволда, ҳатто авария ҳолатида эканлиги тўғрисидаги муаммолар ҳам кўтарилди. Шунга қарамай, қурилаётган 3 та мактаб маблағ йўқлиги туфайли тўхтаб қолган. Фаоллар ана шу ишни яна қайта жонлантиришни зарур деб ҳисобладилар.

Фаоллар йиғилишида оналик ва болаликни муҳофаза этиш, соғлом авлод учун бошланган ҳаракатни изчил давом эттириш, аҳолига тиббий, маданий-маиший хизмат кўрсатишни яхшилаш тўғрисида фойдали таклифлар айтилди. Сўнгги пайтларда камқон аёлларга эътибор сусайиб кетганлиги кескин танқид қилинди.

Қуйичирчиқ ва Чиноз районларида ўтган фаоллар йиғилишларида ҳам аҳолини ижтимоий ҳимоя қилиш борасидаги камчиликлар рўй-рост очиб ташланди. Хусусан, мунозаралар чоғида Қуйичирчиқ районида жиноятчилик аввалги йиллардагига нисбатан ўтган йили ўсганлиги афсус билан тилга олинди. Ёшлар, ўсмирлар орасида олиб борилаётган тарбиявий ишлар ҳам сустлиги таъкидланди. Районда ердан унумли фойдаланилмаётганлиги, кўпгина хўжаликлар раҳбарлари ишларига масъулиятсизлик билан ёндошаётганликлари оқибатида қатор соҳалар бўйича 1992 йил режалари бажарилмай қолганлиги ҳақида аниқ далиллар билан гапирилди. Улар район ҳокимлигидан лоқайд кадрларни малакали, одамларга ғамхўр, ишчан ходимлар билан алмаштириш борасида ўз фаолиятини жадаллаштиришни талаб қилишди.

Фаоллар йиғилишлари Тошкент, Оққўрғон районларида ҳам ишчанлик, ўз фаолиятларига талабчанлик ва танқидий қараш билан ўтди.

Йиғилишларда: Қуйичирчиқ районида Ўзбекистон Республикаси Президенти девонининг масъул ходими Б. Э. Қосимов нутқ сўзлади. Йиғилишда вилоят ҳокими муовини Б. Махситов иштирок этди.

Юқоричирчиқ районида вилоят ҳокими муовини Ҳ. Ҳамидов нутқ сўзлади. Йиғилишда Ўзбекистон Республикаси Президенти девонининг масъул ходими А. М. Мавлонов иштирок этди.

Ўртачирчиқ районида вилоят ҳокимлиги котибияти бошлиғи Р. Қ. Турсунов сўзга чиқди, йиғилишда «Ўзагроқурилиш» бошлиғи И. Ю. Юсупов иштирок этди.

Тошкент районида Ўзбекистон Республикаси Президенти девонининг масъул ходими А. М. Мавлонов ҳамда вилоят агросаноат уюшмаси раиси У. Иброҳимов ўртоқлар иштирок этишди.

Оққўрғон районида Ўзбекистон Республикаси Президенти девонининг масъул ходими Б. Э. Қосимов, вилоят ҳокимининг биринчи муовини А. С. Ибобеков ўртоқлар иштирок этишди.

(Ҳисоботларнинг боши 27 апрелда босилган).

ЎҚУВЧИ-ЁШЛАРНИНГ республика олимпиадасида вилоятимиз шаҳарлари ва районларидаги мактаблар юқори синфларининг 80 нафар ўқувчиси қатнашди. Уларнинг 22 нафари биргина Ангрен шаҳридан эди.

Ангренлик ўқувчилар олимпиадада юқори кўрсаткичларга эришдилар, турли фан соҳаси бўйича бўлиб ўтган беллашувларда ғолиб чиқишди. Шунинг учун ҳам Ангренда муваффақиятга эришган ўқувчиларни катта қувонч билан кутиб олдилар.

Биз ангренлик барча 22 нафар ўқувчининг исми-шарифини тўла келтиришни лозим, деб ҳисоблаймиз. Мана улар — Егор Бабкин, Руслан Маъдиев, Марлен Одилшоев, Ҳамида Пирнозова, Юлия Мицкина, Олег Кабайкин, Сухроб Мадалиев, Олег Цой, Б. Қалимбетова, Шерзод Қодирхўжаев, Максим Риженков, Саша Беккер, Юра Ким, Дмитрий Хабибуллин. Бу талабалар рус ва инглиз тиллари, ҳуқуқшунослик, физика, кимё, биология, математика фанлари бўйича беллашувда биринчи ўринларни эгалладилар. Тожик тилини билиш юзасидан мусобақада Санобар Дадажонова, Мавлуда Кўзиева, М. Фахриддинова, Феруза Йўлдошева, Қимматой Машарипова, Моҳира Назмиддинова ва Рушхона Муҳиддиновалар чуқур билимга эга эканликларини намойиш қилдилар.

БАЛЛИ, АНГРЕНЛИКЛАР!

Ангренда ғолиб йигит ва қизлар шарафига тантанали кеча уюштирилди.

Кечада ғолиб ўқувчилар, уларнинг ота-оналари ҳамда шаҳардаги умумий таълим мактаблари ўқитувчилари шаънига кўпгина илиқ сўзлар айтилди. Ёшларга билим бераётган муаллимлар ҳақли равишда қизғин миннатдорчилик ва олқишларга сазовор бўлдилар.

Кеча байрам концерти билан якунланди. Унда шаҳардаги бадиий ҳаваскорлик жамоалари қатнашдилар. Шу тантанали кунда ўқишда энг яхши кўрсаткичларга эришаётган болаларни МДҲ мамлакатларининг обрўли ўқув юртларига юборишни кўнглиларига тугиб қўйган корхоналар раҳбарлари ғолиб ўқувчиларнинг кўпчилигини кўз остига олдилар.

Тантанали кечада вилоят ҳокимининг ўринбосари Ҳ. Ҳ. Ҳамидов ва Ангрен ҳокими С. Ю. Юсупалиев қатнашдилар.

СУРАТДА: мактаб ўқувчилари Республика олимпиадаси ғолибларини шарафлаш шундай ўтди.

Суратқаш В. ХАРИТОНОВ.

ДАЛА ИШЛАРИ КУНДАЛИГИ

ИРОДА, ТАЖРИБАГА СУЯНАЙЛИК

ВИЛОЯТИМИЗ бўйича ҳозирги кунга қадар 118 минг гектар майдонга чигит экиб бўлинди. Қуйичирчиқ, Юқоричирчиқ, Ўртачирчиқ районлари биринчилардан бўлиб экишни тугалладилар.

Режа бўйича яна бор-йўғи 5 минг гектар майдонга чигит экилиши керак эди. Лекин, ҳаво ёғиб берди. Айрим жойларда жалага айланди. Яна далага кириб бўлмай қолди.

Буёғи нима бўлади? Ёғингарчиликнинг таъсири қандай бўлади?

Табиийки, бу савол ҳаммани қизиқтиради.

Нима ҳам дейиш мумкин? Лекин, шу нарса аниқки, деҳқонларимиз бундай қийинчиликларга, табиатнинг инжиқликларига биринчи марта дуч келаётганликлари йўқ. Бундай ҳолатлар ҳар йили у ёки бу ҳолатда рўй бериб туради. Шунинг учун ҳам деҳқонларимиз иккиланаётганликлари йўқ. Ироదаларини, тажрибаларини ишга солмоқдалар. Ана шу йўл билан, албатта, улар қийинчиликларни енгадилар.

Ҳаво очилиб кетса, бир-бир ярим кунда қолган майдонларда ерлар етилиши мумкин. Албатта, биринчи навбатда бу имкониятдан фойдаланиб, чигит экиш ниҳоясига етказилади. Вазифа-узоғи билан 5—6 майга қадар гектарларнинг тўла бўлишини таъмин этишдан иборатдир.

Экиб бўлинган майдонларда аҳвол қандай? Вилоятимиз бўйича 55—60 минг гектар майдонда чигит униб чиққан. Ҳозир деҳқонларимиз имконият пайдо бўлиши биланоқ ана шу майдонлардаги ёш ниҳолларга биринчи ишлов беришни кучайтириб юбориш тараддудини кўрмоқдалар. Албатта, қатқалоқ пайдо бўлди, бу ишни мураккаблаштиради. Лекин, бунда ҳам ер, тупроқ шароитини ҳисобга олиб, қатқалоқни юмшатадиган барча механизмларни, асбоб-ускуналарни ишга солиш муҳимдир. Тепалик ерларда кўндалангига барона қилиб, қатқалоқни юмшатиш ҳам катта фойда беради.

Хуллас, деҳқонга ўргатгулик нарса йўқ. У ўзи билиб шароитни, ерни ҳисобга олиб иш юритади.

Биз аминмизки, пахтакорлар иродаларини, тажрибаларини ишга солиб, мўл ҳосил етиштириш учун астойдил ҳаракат қиладилар.

РЕСПУБЛИКА СОҒЛИҚНИ САҚЛАШ ВАЗИРЛИГИДА

МАТБУОТ МАРКАЗИ ТУЗИЛДИ

РЕСПУБЛИКАМИЗНИНГ ижтимоий-иқтисодий, маданий-маърифий ва бошқа соҳаларда белгилаб олган ўз йўлининг мақсад ҳамда вазифалари аҳоли фаровонлигига асосланган буюк давлат тизимини вужудга келтиришга қаратилгандир. Бу муштарак мақсадларни амалга оширишда тиббиёт муассасаларининг ҳам ўз ўрни бор. Чунки аҳоли саломатлигини таъминламасдан туриб кўзланган мақсадга эришиш жуда мушкул.

Шу боис республика Соғлиқни сақлаш вазирлиги бу йўлда амалий ҳаракат бошлаб, аҳоли соғлигини муҳофаза қилишни яхшилаш, тиббий гигиеник, экологик билимларни ошириш, соғлом турмуш тарзини вужудга келтириш ҳамда вазирликнинг бу борадаги устивор йўналишини оммавий ахборот воситалари орқали халққа тўғри ва аниқ, бекаму кўст етказиш мақсадида матбуот марказини ташкил қилишга бел боғлаган эди.

Яқинда вазирликда матбуот марказини тузишга бағишланган йиғилиш бўлди. Унда Ўзбекистон Республикаси соғлиқни сақлаш вазири Ш. И. Каримов маъруза қилиб, давлат миллий дастурини аҳоли саломатлигини сақлаш соҳасида тиббиёт ходимлари олдида турган долзарб вазифаларни амалда жорий этишда оммавий ахборот воситаларининг роли ниҳоятда катта эканлигини таъкидлади.

Ўзбекистон Соғлиқни сақлаш вазирлиги қошида матбуот марказини ташкил этиш, унинг Низоми ва таркиби ҳақида вазир муовини Б. Йўлдошев ахборот берди. Йиғилиш сўнггида ташаббускор гуруҳ матбуот вакилларининг бир қанча саволларига жавоб қайтарди.

Х. ШАФОАТОВ.

ИШ БИЛАН БАЙРАМ БИРГАЛИКДА

МАИШИЙ хизмат кўрсатиш ходимлари бугун ўзгача кайфиятда. Улар Ўзбекистонимиз мустақиллик йўлига чиққанидан буён ўзларининг касбий байрамларини биринчи марта чинакам шоду-ҳуррамлик билан нишонламоқдалар.

— Тўғри, — дейди «Ўзгипротехбит» институти ахборот-реклама марказининг ходими И. Коган, — кейинги пайтда иқтисодиётимизнинг бозор муносабатларига ўта бошлаши муносабати билан бизнинг соҳамизда ҳам жиддий ўзгаришлар рўй бера бошлади. Ўзгаришлар ичидаги энг муҳим нарса — бу маиший хизмат кўрсатиш корхоналарини хусусийлаштириш бўлаётир. Айни пайтда бундай корхоналарни хусусийлаштириш баайни авжида деса бўлади. Ҳозир жумҳуриятимиз бўйича 10706 та маиший хизмат кўрсатиш нуқталарини давлат тасарруфидан чиқаришимиз лозим. Тизилмада вужудга келтирилган хусусийлаштириш бўйича махсус бошқарма ходимлари жойларда амалий вазифаларни ҳал этишда катта ёрдам бермоқдалар. Улар давлат идоралари ҳамда корхоналарни давлат тасарруфидан чиқариш комиссиялари билан ҳамкорликда ишламоқдалар. Ишнинг бундай усули маиший хизмат корхоналарининг бозор муносабатларига силлиқ ўтишини таъминлайди, деб ўйлаймиз.

У. РАҲИМОВ.

ЭЪТИҚОД

ЎЗБЕКИСТОН ХДП ТОШКЕНТ ВИЛОЯТИ КЕНГАШИНИНГ САҲИФАСИ

АЪЗОЛАР СОНИ ОРТМОҚДА

Бизнинг партия ташкилотимиз асосан кўпроқ маҳаллалар фаолиятини жонлантиришга эътибор бермоқда. Шу боис сафимизга кирувчилар кўпайди. Улар чиндан ҳам муносиб кишилар. Одамлар ташвиши билан яшайдиган, эл манфаати йўлида фидойилик кўрсатадиган хизматчилар, ходимлар. Яқинда ана шундай жонкуярлардан бир гуруҳига шаҳар кенгаши ХДП-сининг биринчи котиби О. Мирзаев партия билетларини топширди.

— Мен бу билетни олар эканман, — деди маҳалла фаолларидан бири Т. Сонпова, — масъулиятимни чуқур ҳис этяпман, — халқ демократик партияси ўз номига лойиқ тарзда кишилар орасида мустақил Ўзбекистонимизнинг тангликдан ҳоли бўлиш йўлидаги одилона сиёсатини кенг тушунтириши керак. Шу холис, халқчил партиянинг сафида бўлганлигим учун ана шу тарғибот ишида астойдил қатнашаман. Бизнинг партиямиз ўзини ўзи кўз-кўз қилувчи, хўжа кўрсинга иш олиб борувчи партия эмас. Унинг бутун фаолияти халқ бахт-саодатига, равнақига қаратилган.

Билетлар топширилган тантана кунларида Янгиободда истиқомат қилаётган бир қатор партия аъзоларининг шаҳарни ободонлаштириш, қабристон атрофини ўраш, кўприклар қуриш, маданий ёдгорлик биноларини таъмирлаш борасидаги қилинажак хизматлари алоҳида таъкидланди.

А. ҚОРАБОЕВ,
Янгиобод шаҳар кенгаши ХДПси партия ташкилотчиси.

СУРАТДА: Ўзбекистон халқ демократик партияси Янгиобод шаҳар Кенгашининг биринчи котиби (ўртада) О. Мирзаев аъзоларга билет топширмоқда.

ОҚСОҚОЛЛАР МАМНУН

БЕКОБОД шаҳридаги Муқимий номли маҳалла аҳли кўпгина хайрли ва савобли ишларнинг ташаббускори ҳамда ташкилотчиси бўлишган. Яқинда ушбу маҳаллада яна бир қувончли воқеа юз берди. Маҳалла аҳлининг кўпчилигини қариялар ташкил этади. Улар тўпланишиб, Ўзбекистон ХДП сафига киришга — бу билан республикамизда тинч-тотувлик, барқарорликни таъминлаб турган, халқимизнинг турмуш фаровонлигини ошириш учун астойдил жон куйдираётган Президентимиз И. А. Каримовнинг олиб бораётган ишларини қўллаб-қувватлаш, республикамизнинг давлат мустақиллигини мустаҳкамлашга муносиб ҳисса қўшишга аҳд қилдилар. Маҳалла қўмитаси ҳамда шаҳар партия кенгаши уларнинг таклифини қўллаб-қувватлади. Маҳаллада бошланғич ҳудудий партия ташкилоти тузилди. Уруш ва меҳнат фахрийси Г. П. Ширинко бошланғич партия ташкилотининг котиби қилиб сайланди. Ушбу партия ташкилотида 35 нафар ХДП аъзоси ҳисобда туриб, кенг кўламда сиёсий-тарбиявий ишларни олиб боряпти.

Маҳаллада 1160 хўжалик мавжуд бўлиб, 5 минг нафардан зиёд аҳоли истиқомат қилади. Фаоллар кўпгина хайрли ишларнинг ташаббускори бўлишяпти. Мустақиллик шарофати билан янги анъана ва маросимлар, урф-одатлар турмушга сингиб бормоқда. Тўй, маросим, маъракаларни исрофгарчиликсиз ўтказиш, турли мақсадларда уюштирилаётган кечаларни мазмунли бўлишига эришиш, ночор, кам даромадли оилалар, ногиронларга ёрдам бериш, ёшларни тарбиялаш, маҳаллада туғилаётган муаммоларни ҳал этишда фаол қатнашиш асосий вазифа бўлиб қолмоқда. Шу маънода маҳаллада партия ташкилотининг ташкил этилгани айни муддао бўлди.

Маҳалламиз аҳли, қарияларнинг кўпчилиги Ўзбекистон металлургия заводи фахрийлари ташкил этади, шу боисдан қадрдон заводимиз билан ҳамиша ҳамкорлик қиламиз. Ўзим ҳам унда пўлат қуювчи, мастер, бўлим бошлиғи вазифаларида ишлаб, пенсияга чиққанман. Қўлимиз калталик қилган маҳаллари заводга бориб ёрдам сўрасак, бажонидил кўмаклашади. Газета, журналларга обуна бўлиш қимматлашди. Маҳалла бошланғич партия ташкилоти котибининг таклифи билан маҳалла аҳлининг кундалик нашрларга бепул обуна қилишга муваффақ бўлдик. Бу мақсад учун металлургия заводи бизга 40 минг сўм пул ажратди.

Маҳалла қўмитамизга Ўзбекистон металлургия заводи доимо катта кўмак бериб келаётганидан мамнунмиз. Жумладан, металлургия заводи қошидаги кичик корхонаси (раҳбари — ХДП аъзоси Р. Юсупов) 2 миллион сўм пул ўтказди. Шу маблағнинг 100 минг сўмини ночор оила, қаҳрамон оналарга, ногиронларга — жами 85 кишига моддий ёрдам тарзида тарқатдик. Яна 200 минг сўм пулни ҳам маҳалламиз аҳлига ёрдам сифатида берамиз. Шу маблағнинг қолган 1 миллион 700 минг сўмини маҳалламизда янги замонавий чойхона қуришга сарф қилишни мўлжаллаяпмиз. Ёки яна бир мисол. Янги йил муносабати билан маҳалламизда арча байрами ўтказилди. Металлургия заводи жамоаси болалар учун 3 минг сўмлик совға инъом қилди. Маҳаллада катта арча ўрнатиб, байрамни файзли ўтказиб, болаларни хурсанд қилдик.

Шуниси қувончлики, маҳалла муаммоларини ҳал этишга бўлган эътибор тобора кучаймоқда. 2 йилда ҳашар йўли билан улкан масчит қурдик. Унинг қурилишига металлургия заводи айниқса катта ёрдам қилди. Цемент комбинати цемент билан, ёғоч савдоси базаси қурилиш материаллари билан таъминлади, пахта заводи 25 минг сўм маблағ ўтказди. Шаҳар ҳокимияти эса ташкилий масалада бош-қош бўляпти. Ҳокимиятнинг ёрдами билан ғиштни Олмалиқ ва Янгиер шаҳарларидан олиб келдик. Шаҳар ҳокимияти ва бошқа корхоналар янги чойхона қурилишида ҳам шундай камарбасталик қиладилар, деб ўйлаймиз. Маҳаллада жувоз қуриш ниятимиз бор, чунки ўсимлик ёғига бўлган талаб ошиб боряпти.

Маҳалламиз оқсоқолларидан эл мамнун. Оқсоқолларимизнинг деярли барчаси ХДП аъзоси. Фаолларнинг ташаббуси билан кечаси маҳаллада тартиб-интизомни сақлаш учун ҳар бир кўчада 4 кишидан навбатчилик қилишмоқда. Бу тадбир маҳалламизда айрим ёшлар томонидан қилинган шўхликларнинг олдини олишга, маҳаллада тинчлик-осойишталикни сақлашда катта ёрдам бераётир.

Маҳалла чойхонасига оқсоқоллар келиб, тез-тез гурунглашиб туришади. Бир пиёла чой устида қизиқарли суҳбатлар бўлади. Бу гурунгларда шаҳар ҳокими Э. Рўзиев, ҳокимият раҳбарлари, шаҳар партия кенгашининг биринчи, иккинчи котиблари тез-тез бўлишиб, маҳалла аҳли билан мулоқот қилади. Бу мулоқотларда амалий ишлар хусусида фикрлашамиз. Айни пайтда бу учрашувлар шаҳар ҳокимияти ва партия кенгаши раҳбарларининг халқ билан янада яқинлашувида кўприк вазифасини бажаряпти. Чунки бу ерда очиқ, самимий фикр алмашинади.

О. ХОЖИМАТОВ,
Муқимий номли маҳалла қўмитаси раиси.

Мулоқотлар очиқчасига бўлмоқда

ХАЛҚ демократик партияси Марказий Кенгашининг парламент ва партиялараро алоқалар бўлими ҳамда ХДП вилоят кенгаши ҳамкорлигида шаҳарлар ва районларда партия аъзолари, меҳнаткашлар билан учрашувлар давом этмоқда. Хусусан, яқинда фан доктори, профессор, ХДП марказий кенгашининг илмий консультанти Я. С. Уманский, консультант А. А. Арашев, ХДП вилоят кенгаши масъул ходими Л. Ф. Кочергалар шундай мулоқот ва машғулотлар ўтказдилар. Хусусан, Янгийўл шаҳар сиёсий-маориф клубида навбатдаги машғулот бўлиб ўтди. Унда шаҳар ҳокимлиги маҳкамаси ходимлари, партия фаоллари, шунингдек кўплаб партиясизлар қатнашдилар.

Олмалиқ шаҳрининг «Қалмоққир» конида бўлиб ўтган шундай учрашувда Президентимиз И. А. Каримовнинг жаҳон оммавий-ахборот воситалари етакчи вакиллари билан бўлиб ўтган матбуот конференцияси материаллари асосида кўп партиявийлик, сиёсат ва давлат ҳокимияти» мавзуида суҳбат уюштирилди.

Учрашувларда кўтарилаётган муаммолар асосан Ўзбекистон ХДПси ва кўп партиявийликни конституциявий тушуниш мавзуси билан боғлиқдир. Суҳбатлар Ўзбекистондаги сиёсий партияларнинг иқтисодга, ижтимоий ҳимояга, маданиятга, маънавийликка, давлатни бошқаришдаги тутган ўрнига бағишланмоқда.

Суҳбатлар чоғида республикадаги ижтимоий-сиёсий аҳвол тўғрисидаги, халқ демократик партиясининг истиқболи ҳақидаги билимлар ҳали етарли эмаслиги яққол сезилмоқда. Шу муносабат билан И. А. Каримовнинг «Ўзбекистон келажаги буюк давлат» рисоласини янада кенгроқ, батафсилроқ ўрганиш зарурлиги таъкидланаётир. Мактабларда болалар ва ёшлар ташкилотлари йўқлиги туфайли, ижтимоий-ишлар ночор аҳволга тушиб қолганлиги афсус билан тилга олиниб, бу ишларни яхшилаш тадбирлари ҳақида фойдали маслаҳатлар берилаётир.

Кўриниб турибдики, партия кенгаши ташкилотлар билан ҳамкорликда ҳал қилиши керак бўлган муаммолар анчагина. Ана шунинг учун ҳам бундан буён учрашувлар яна давом эттирилаверади.

С. САИДОВ.

РЕЖАЛАР БЕЛГИЛАБ ОЛИНДИ

ЯҚИНДА ЎзХДП Бўстонлиқ район кенгашининг кенгайтирилган бюро йиғилиши бўлиб ўтди. Йиғилишда барча бошланғич партия ташкилотларининг котиблари таклиф этилди. Унда «Енбек» жамоа хўжалиги бошланғич партия ташкилотида ички партиявий ишлар аҳволи ҳамда партия аъзоларига аъзолик ҳужжатларини тайёрлаш ва топширишнинг натижалари ҳақида»ги масала кўрилиб, унда бошланғич партия ташкилотининг котиби Т. Егимқуловнинг ҳисоботи тингланди.

Бюро йиғилишида бошланғич партия ташкилотининг бу борада олиб бораётган ишларидаги ютуқларини қайд этиш билан бир қаторда йўл қўйилган камчилик ва нуқсонлар ҳам таъкидлаб ўтилди. Бошланғич партия ташкилотига ишда йўл қўйилган камчилик ва нуқсонларни қисқа вақт ичида бартараф этиш топширилди. Шунингдек, йиғилишда «Сижжак» тикувчилик корхонаси ҳамда Боғистон қишлоқ бошланғич партия ташкилотларининг ҳам шу мавзу бўйича ахборотлари тингланди. Бюро йиғилишида шу масалалар бўйича тегишли қарор қабул қилинди.

Шунингдек, бюро йиғилишида ЎзХДП Марказий Кенгаши Сиёсий Ижроия Қўмитасининг қарорига асосан шу йилнинг апрель ва май ойларида бошланғич партия ташкилотларида Республика Президенти И. А. Каримовнинг «Ўзбекистоннинг ўз истиқлол ва тараққиёт йўли» ва «Ўзбекистон келажаги буюк давлат» рисолалари бўйича очиқ партия йиғилишлари ўтказиш юзасидан тавсиялар билан таништирилди. ЎзХДП туман кенгашининг бу соҳа бўйича қилинадиган ишлари ва вазифалари бошланғич партия ташкилотлари котиблари билан келишиб олинди. Очиқ партия йиғилишлари ўтказиладиган кунлар ва вақти белгиланди.

Йиғилишда ЎзХДП туман кенгашининг биринчи котиби Р. Махаматов очиқ партия йиғилишларида кун тартибига қўйилган масалаларда асосан камолот дастури ҳисобланган «Ўзбекистоннинг ўз истиқлол ва тараққиёт йўли» ва «Ўзбекистон келажаги буюк давлат» рисолалари ва Президентимизнинг жаҳондаги етакчи оммавий ахборот воситалари вакиллари билан ўтказилган матбуот конференциясида ҳамда Бирлашган Миллатлар Ташкилоти Бош Котиби Бутрос Ғолийга ёзган мактубида баён этилган қоида ва хулосаларига амал қилган ҳолда ЎзХДПнинг оммага таъсирини янада ошириб бориш, унинг аниқ сиёсий мақсадларига нисбатан халқимизда самимий хайрихоҳликни кучайтириш тўғрисида, шунингдек, партия фаолиятининг ҳозирги босқичдаги бош йўналишига алоҳида эътибор бериш лозимлигини таъкидлади.

Йиғилиш охирида бошланғич партия ташкилотлари котибларини қизиқтирган саволларга ЎзХДП туман кенгашининг масъул ходимлари томонидан жавоблар берилди.

Шахло ОБИДОВА.

МАҲАЛЛА—ТАРБИЯ МАРКАЗИ

ЯҚИНДА Чирчиқ шаҳри маданият саройида шаҳар маҳалла қўмиталарининг 1-қурултойи бўлиб ўтди. Бу тадбирни тайёрлаш ва ўтказишда шаҳар ҳокимияти ва Ўзбекистон Халқ-демократик партияси Чирчиқ шаҳар Кенгаши масъул ходимлари ҳамкорлик қилишди. Қурултойни қай тарзда ўтказиш тўғрисидаги турли хил таклиф ва истакларни ўрганилди ва давра суҳбати шаклида уюштирилди. Бир пиёла чой устида шаҳарнинг ижтимоий муаммоларини ҳал қилиш юзасидан фикрларни ўртоқлашиб олиш учун таклиф қилинган маҳалла қўмиталари раислари, уруш ва меҳнат фахрийлари, оқсоқоллари, хотин-қизлар қўмитаси фаоллари, турар жойлардан фойдаланиш, коммунал хўжалик ходимлари гурунгда фаол қатнашдилар.

Қурултойни Ўзбекистон ХДП шаҳар кенгашининг биринчи котиби О. И. Саидов кириш сўзи билан очиб сўзни шаҳар ҳокимининг биринчи муовини И. Х. Хожиевга берди. Йиғилишда сўзга чиққанлар ўз маърузаларида президентимиз И. А. Каримов бошчилигидаги раҳбариятнинг олиб бораётган ички ва ташқи сиёсатидан мамнун эканликларини изҳор этдилар. Йиғилганлар миллий қадриятларимизнинг, урф-одатларимизнинг тикланаётганлиги, аҳолининг кам таъминланган ва ночор табақаларини ижтимоий муҳофаза қилиш хотин-қизлар ҳуқуқини, оналик ва болалик ҳуқуқини муҳофаза этиш, жиноятчиликнинг олдини олиш борасидаги ишларни маъқуллаб, гапирдилар.

Кўпмиллатли Чирчиқ шаҳри аҳолиси бир жон — бир тан бўлиб, астойдил киришишса барча муаммоларни ҳал қилажаклари, шаҳарни республикадаги энг чиройли, озода ва кўркам шаҳарлардан бирига айланажагига ишонч билдирдилар.

Шаҳардаги 26 та маҳаллада турли миллат вакиллари оға-инилардек, иноқ яшаб келмоқдалар.

Қурултойнинг файзли ва байрамона ўтишига маданият саройи қошидаги ёш доирачилар, ашулачи ва раққоса қизлар гуруҳлари катта ҳисса қўшдилар. Ёшлар иштирокида саҳналаштирилган интермедия ва жажжи қизалоқларнинг концерт номерлари иштирокчиларда катта таассурот қолдирди.

Маҳаллаларда таълим тарбия ишларини жонлантириш, ҳамда юқори маданиятли, серфайз ва ибратли оилаларни кўпайтириш мақсадида «Шаҳримизнинг фахрий оиласи» нишони тасдиқланди. Бундай нишон шаҳардаги маҳаллалар тавсияси билан бошқаларга ибрат ва ўрнак бўладиган оилаларга шаҳар ҳокимининг қарори билан берилади ва тегишли гувоҳнома топширилади, сўнгра шаҳар ҳокими томонидан таъсис этилган «Шаҳардаги фахрий оилалар китобига» ёзилиб қўйилади.

Қурултой сўнгида маҳалла қўмиталари раислари ва фаоллари биринчи шаҳар қурултойи қатнашчилари шаҳар аҳолисига мурожаат қабул қилдилар.

Қурултой ишида Ўзбекистон ХДП Тошкент вилояти кенгашининг иккинчи котиби Ш. Муҳаммаджонов қатнашди ва сўзга чиқди. У ўз маърузасида Республикамиз Президенти ўртоқ И. А. Каримовнинг «Ўзбекистоннинг ўз истиқлол ва тараққиёт йўли», «Ўзбекистон — келажаги буюк давлат» рисолалари бўйича маҳалла ва турар жойларда суҳбатлар ўтказиш юзасидан тавсияномалар берди.

Илҳом ҚАЙНАРОВ,
ЎзХДП вилоят кенгашининг матбуот гуруҳи раҳбари.

МАРОҚЛИ УЧРАШУВ

ЯҚИНДА Зангиота туманидаги Тошкент қишлоқ хўжалиги техникумида «Ўзбекистон овози» рўзномасининг 75 йиллиги муносабати билан катта йиғилиш бўлиб ўтди. Йиғилишни техникум директори А. Махсимов кириш сўзи билан очди.

Йиғилишда Ўзбекистон ХДП МКнинг иккинчи котиби М. Қирғизбоев, «Ўзбекистон овози» рўзномасининг бош муҳаррири Ш. О. Убайдуллаев, рўзнома фахрийлари — ёзувчи Мақсуд Қориев ва шоир Жуманиёз Жабборовлар сўзга чиқдилар.

Улар мустақил республикамизда олиб борилаётган ички ва ташқи сиёсат, ижтимоий муаммолар, «Ўзбекистон овози» рўзномасининг тарихи, ҳозирги мураккаб ижтимоий сиёсий вазиятдаги рўзноманинг тутган ўрни тўғрисида гапирдилар.

Айниқса, Республикамиз Президенти И. А. Каримовнинг давлатимиз равнақи ва халқимиз фаровонлиги йўлидаги мақсадларини жойларда тарғиб қилиш ва амалга ошириш борасида Ўзбекистон ХДП аъзоларининг қилаётган ишлари тўғрисида алоҳида гапирилди.

Ўзларининг янги шеърларидан намуналар ўқиб берган шоирларимиз Муҳаммад Юсуф ва Дилшод Неъматовларнинг чиқишлари учрашув қатнашчиларида катта таассурот қолдирди.

Учрашув сўнггида Ўзбекистон ХДП МКнинг иккинчи котиби М. Қирғизбоев ва ХДП Зангиота тумани кенгашининг биринчи котиби Т. Файзиевлар партияга аъзо бўлиб кирган талабаларга партия билетларини топширдилар.

Ҳ. ВАЛИЕВ.

● *Ўртачирчиқ янгиликлари*

БОҒ БАРПО ЭТИШДИ

РАЙОН ҳокимлигининг рўпарасидаги салкам бир гектарча майдон — эски истироҳат боғи қайта ёшартирилди. Бу ердаги «қариган», кўримсиз ҳолга келган дарахтлар ўрнига мевали кўчатлар ўтқазиш муносабати билан катта ҳашар уюштирилди.

Турли ташкилотлар, корхоналар ва муассасалардан 200 нафардан кўпроқ киши қатнашган биргаликдаги меҳнат тадбири самарали бўлди. 500 тупдан зиёд шафтоли, олма, беҳи, ёнғоқ ва мева берадиган бошқа кўчатлар боғ бағридан ўрин олди.

Ҳокимлик ҳамда Тўйтепа шаҳри раҳбарияти ташаббуси билан ташкил этилган шанбаликда айниқса 22-кўчма механизациялашган колонна, район санитария-эпидемиология станцияси, тикувчилик фабрикаси, техника тузатиш корхонаси ва меҳнат биржасининг жамоалари алоҳида фаоллик кўрсатдилар.

Катта ҳашарда Сидиқхўжа Раҳматхўжаев, Камолиддин Салоев, Тўйтепа шаҳар фахрийлар кенгаши раиси Холмат Масодиқов, Чиғириқ пахта пункти мудири Болтабой Иброҳимовлар бош-қош бўлишди.

ҒОЛИБЛАРГА ЎН МИНГДАН

ТЎЙТЕПА йилдан-йилга чирой очиб бормоқда. Айни пайтда уни янада кўркамроқ, ободроқ қилиш, шаҳарда озодалик, саранжом-саришталик, орасталикни таъминлашни бундан ҳам яхшилаш учун район ҳокимлиги ва «Машъал» газетаси биргаликда кўрик-танлов эълон қилишди.

Танлов шартига мувофиқ энг озода ва обод деб топилган маҳалла 10 минг сўм билан мукофотланади. Худди шундай хонадонни рағбатлантириш учун ҳам ўн минг сўм ажратилди. Ободонлаштиришни таъминлаш бўйича ташкил этилган еттита гуруҳнинг ғолибини ҳам шундай мукофот кутмоқда.

Танлов якунлари яқинда маълум қилинади.

Усмонали ҲАМИДОВ.

● ЎРТАЧИРЧИҚ районидаги Ким Пен Хва номли корпорацияда кичик корхоналар сони тобора кўпайиб бормоқда. Бу ердаги «Эра» фирмасининг ўзида бир неча цехлар фаолият кўрсатаётир. Жамоа хўжалиги раисининг кичик корхоналар бўйича муовини Жаҳонгир Қосимхўжаев ёшларни иш билан банд этиш мақсадида корхоналар моддий-техника базасини мустаҳкамлаш, ҳудудини кенгайтириш билан изчил шуғулланаётир. Унга ана шу борада колхоз халқ-демократик партиясининг бошланғич ташкилоти котиби Виктор Тарасович Пак доимо ёрдам бериб келмоқда. СУРАТЛАРДА: Ж. Қосимхўжаев болалар кийимлари цехи ишчилари билан мулоқотда.

Д. АҲМАД суратга олган.

Қишлоғимизда Собиржон исмли киши яшайди. Ёши олтмишдан ошган. Асли Фарғонанинг Бешариғидан. Кўпни кўрган, ҳаётнинг аччиқ-чучугини тотиган ажойиб инсон. Ҳалол меҳнати, фидойилиги билан эл-юрт ўртасида беқиёс обрў, шон-шуҳрат топган. У узоқ йиллар давомида новвой бўлиб ишлади. Деҳқончилик қилди. Агар Собиржон ота билан суҳбатлашиб қолсангиз ибратли ҳикояларини эшитиб ҳузур қиласиз. Қуйида мен у кишидан эшитган айрим ҳаётий лавҳаларни эътиборингизга ҳавола қилмоқчиман. Улар фойдадан холи эмас, деб ўйлайман.

БОБОДЕҲҚОН ҲИКОЯЛАРИ

СЎТА

— БИР ДОНА маккажўхори сўтасининг оғирлиги қанча чиқади?

Собиржон ота ўтирганлардан сўраб қолди.

— Юз грамм.

— Икки юз грамм ҳам келиши мумкин, — деди кимдир.

— Беш юз граммгача ҳам боради, — деди бошқа биров.

— Бундан оғир ёки ортиқ бўлмаса керагов, — бояги кишининг фикрини тасдиқлади учинчи суҳбатдош.

Лекин, ҳеч кимнинг жавоби Собиржон отани қониқтира олмади. Шунда ўзи ҳикоя қилди:

— 1956 йилнинг айни баҳори эди. Дала ишлари темирдай қизиган пайт. Шундай кунлардан бирида бўлимимизга яқинда бошлиқ бўлиб келган Иномжон Ортиқов мени чақириб қолди. Бордим. Кўришдик. Ҳол-аҳвол сўрашдик.

— Грециядан уч қаватли либосда сариқ гибрид маккажўхори уруғи келган, — деди у мақсадга кўчиб, — Шуни экишимиз керак. Бу ишни сиздан бўлак ҳеч ким уддалай олмайди.

Мен ўйланиб қолдим. Сўнг, агар менга ишонсангиз, — дедим, — уруғни квадрат-уялаб экамиз.

— Бу жуда оғир масала-ку, — эътироз билдирди бошлиқ, — бизда аниқ миқдорда уруғ ташлайдиган сеялка йўқ.

— Ундан бўлса мен ҳам топширигингизни бажаришим мушкул бўлади, бошқа одам топарсиз.

Бошлиқ ўйланиб қолди.

— Майли, — деди у бироздан сўнг, — мен муҳандис, мутахассислар билан маслаҳатлашиб кўрайчи, зора иложи топилса.

Иложи топилди. Аниқ миқдорда макка уруғи ташлайдиган агрегат ҳам келди. Менга 287 гектар шолипоядан бўшаган ерни ажратиб беришди. Гектаридан 27 центнердан макка дони олиб берасиз, деб айтишди. Ҳаракат қиламан, дедим. Уруғни қисқа муддатда экиб, ернинг намига бир текис ундириб олдик. Уч-тўрт марта ишлов бердик, ўғитладик, суғордик. Одам бўйи бўлиб ўсиб кетди. Мен сизга айтсам, ҳар битта пояси одамнинг билагидай-билагидай келарди. Ҳосили чинонам бўлдики, асти қўяверинг.

Ҳатто попугигача макка бўлиб кетди.

Юз гектар майдондан чиққан ҳосилнинг ўзиёқ режани бажариш учун етарли бўлиб қолди.

Ҳосилни йиғиб-териб олишга тайёргарлик кўраётганимизда Грециядан меҳмонлар келиб қолишди. Улар ҳайратдан ёқа ушлашди. Айтишларига қараганда, ўзларининг ватанларида ҳам бу қадар мўл ҳосил етиштириш амримаҳол экан. Улар бизга қойил қолишди. Менинг елкамни қайта-қайта силашди. Баракалла, минг офарин, раҳмат сизга, дейишди. Ўша йили режадан ташқари жами ҳосил хўжалик ҳисобига қолдирилди. Биз қизиқиб, бир дона сўтани тортиб кўрган эдик, уч килограмму 300 грамм чиқди. Ана шундан буён бунақа сўтани кўрганим йўқ. Агар уруғ сара бўлса, уни ихлос билан, меҳр билан экиб, экинни рисоладагидек парвариш қилсангиз, ҳосили жуда ҳам баракали бўлишига ўшанда ишонч ҳосил қилганман...

УРУҒ

СОБИРЖОН ота дўстлари билан суҳбат қураётиб, одатдагидек яна ўртага савол ташлади.

— Бир туп қовун палагидан нечтагача яхши ва ширин қовун олиш мумкин?

— Нари борса, уч-тўртта-да.

Суҳбатдошнинг гапини бошқалар ҳам маъқуллайди:

— Ким уни синаб-санаб кўрибди дейсиз, мулло Собиржон.

— Мен эса синаб кўрганман, — дейди Собиржон ота саволига ўзи жавоб бериб.

У донишмандлардек вазминлик ва босиқлик билан сўзлайди:

— Отам уста ва миришкор деҳқон эдилар. Мен деҳқончиликнинг барча сир-асрорларини улардан ўрганганман. Улар айтгувчи эдилар: агар қовун эксанг ва ширин қовун ейишни истасанг, ерга фақат гўнг сол, гуллагунча сув қуйма, палакни ғовлатиб юборма, агарда бир туп палакдан тўрт-бешта банди қовун олсанг, шулардан энг ширин чиққанининг уруғини олиб қўй, келгуси йили эк. Бу уруғдан чиққан ҳосилдан ҳам энг ширини, сарасининг уруғларини олиб қўй-да, авайлаб сақла. Уларни учинчи йили эксанг, яхши самара беради, ўғлим.

Мен отам айтганидек қилдим. Ўша йили ҳар туп палакдан ўн еттитагача тилиги тилни ёрадиган қовун олишга муяссар бўлдим.

ЁНҒОҚ

— ЁНҒОҚНИ пайвандлаб бўлармикин, Собиржон, — деб сўради гурунгдошлардан бири.

— Ёнғоқ пайвандни кўрмадиму, лекин ёш ёнғоқ ниҳолини бир жойдан иккинчи жойга кўчириб ўтқазишнинг ўзи пайванд вазифасини ўтаркан...

— Ёнғоқни қачон ва қандай қилиб буташ лозим?

— Ёнғоқни уч йилдан сўнг буташ ва дўппига ўхшатиб шакл бериш керак. Мен шундай қилганман. Ҳовлимизда уруғидан чиққан бир туп ёнғоқ бор эди. Учинчи йили уни кўчириб олдим. Қарасам олтита шохи бор экан. Дўппига ўхшатиб чиройли шакл бердим-да, бошқа жойга ўтқаздим. Кузда ўтқазилган кўчат баҳорга чиқиб гуллаб, илк мевасини берди. Келгуси йили шундай ҳосил тугдики, шиғил-шиғил! Ҳар бир ғунча ўрнида ўн биттагача ёнғоқ санадим.

ҚЎШ ОМОЧ — БЎЙИНТУРУҚЛАР ҚАНИ?

— ИСТИҚЛОЛ туфайли кўпгина миллий-маданий, тарихий қадриятларимиз қайта тикланяпти, — сўзини давом эттириб, деди Собиржон ота, — бироқ, деҳқончиликдаги айрим ва ўта яхши урф-одатларимиз, иш усулларимиз деҳқончиликда фойдаланиладиган қурол-яроғларимиз ҳамон тикланганича йўқ. Мен бу ўринда қўшни назарда тутяпман. Ҳозир биронта хўжаликда қўшни топа олмайсиз. Биз омоч-бўйинтуруқни унутиб юбордик. Ҳўкиздан фойдаланмай қўйдик. Фарзандларимиз булар ҳақида ҳеч нарса билишмайди, тасаввурга ҳам эга эмаслар.

Ҳали ҳам кеч эмас, деҳқонларга ер, эрк, эркинлик берилди. Ижарачилар, пудратчилар кўпайди. Шундай экан, қўшлар билан ерларимизни шудгор қилиш масаласини ҳам жиддий ўйлаб кўришимиз керак. Мен бу ўринда асло механизациядан воз кечиш керак, деб айтмоқчи эмасман. Механизация ғоятда зарур. Усиз кўп ишларни бажариб бўлмайди. Лекин, омоч-бўйинтуруқ ҳам асқотади. Демоқчиманки, ҳўкизларни кўпайтириш керак! Бунинг учун хўжаликларда имконият бор. Қолаверса, қўшда ер ҳайдаш техникага нисбатан анча арзонга тушади. Ернинг ҳосилдорлигини оширади.

Суҳбатдошлари, кўпчилик Собиржон отанинг ана шу сингари фикр-мулоҳазаларини, табиийки, қизғин қўллаб-қувватлайдилар. Шахсан менга ҳам кекса деҳқоннинг жон куйдириб айтаётган бу мулоҳазалари маъқул бўлди. Катта таассурот қолдирди. Сизлар, нима дейсизлар, муҳтарам муштарийлар?

Собиржон ота ҳикояларини оққа кўчирувчи:

ҲАСАН ОТА,
Бекобод райони.

● Чиноз районидан хабарлар

ҲАЙРЛИ ИШ

ЧИНОЗ шаҳрининг марказида, аниқроғи туман ички ишлар бўлими биноси ёнида янги бир боғ кўзга ташланади: шу йил ўтказилган мевали дарахт кўчатлари бир текис амал олди, гуркираб ўсяпти. Ваҳоланки бу ердаги 3 гектардан ортиқ майдон илгари ташландиқ жой эди.

Хайрли ишга ички ишлар бўлими жамоаси бош-қош бўлди. Бу ердан жуда кўп чиқиндилар ташилди. Ўрнига тоза тупроқ келтирилди. Ёш ниҳоллар экилгач, суғориш ишлари ҳам осон бўлмади. Лекин яхши ният йўлида қилинган иш самарали бўлди. Янги боғ барпо этилди. Ҳозир 600 тупдан ортиқ мевали дарахт яхши ўсяпти. Дарахтлар парвариши алоҳида назоратга олинган.

Дарҳақиқат, боғлар ўсиб улғаяверади. Лекин ташландиқ ерларда боғ-роғ барпо қилган кишиларни халқ ҳеч қачон унутмайди.

БОҒБОН АЁЛ

ДИЛБАР Каппарова ўрта мактабни муваффақиятли тугатгандан сўнг «Олмазор» давлат хўжалигининг 8-бригадасига ишга кирди. Боғдорчиликка қизиқиши туфайли тез орада ўз вазифасини пухта ўзлаштириб олди. Мевали дарахтларга шакл бериш, уни парваришлаш, ҳосил йиғим-теримида барча тенгдошларига ибрат бўлди. Унинг ғайрат-шижоатига эркаклар ҳам лол қоларди. У меҳнати, тиришқоқлиги билан хўжалик ишчилари орасида ҳурматга сазовор бўлди.

Дилбар ишлаётган бригадада 44 гектар узумзор, 52 гектар олма, 12 гектар нок боғлари бор. Дилбар мана шу боғлардаги барча юмушларда қатнашади. Бу йил у узум новдаларини симбағазларга боғлашда ибрат кўрсатди. Кунлик иш нормасини 250 фоизга бажарди. 65 туп ўрнига салкам 200 туп токларни симбағазларга кўтариб боғлади.

Дилбар бахтини шу боғда топди. Алимбой деган ишчи йигитга турмушга чиқди. Ҳозир олти фарзанднинг онаси. Турмуш ўртоғи билан боғда узумзорда ҳалол меҳнат қилмоқда.

Бригадада Дилбар сингари ишчилар борлиги учун ҳар йили режалар бажарилиб, халқимиз дастурхонига мўл мева-чева етказиб берилмоқда.

Т. ЭРХУЖАЕВ.

ХАЛҚ ҲОФИЗИ АКБАР ҲАЙДАРОВ ТАВАЛЛУДИНИНГ 100 ЙИЛЛИГИГА

БАРҲАЁТ ҚЎШИҚЛАР

... ЭЛЛИГИНЧИ ЙИЛЛАР. Эски шаҳарнинг Маҳкама масжиди атрофидаги ялангликларда бешикчилар, мисгарлар, косиблар, чархчиларнинг устахоналари жойлашган. Эртадан-кечгача ҳаёт қайнайди бу ерда.

Сайҳонликнинг бир томони «Домдеҳқон». Чойхоналар чойхўрлар, дам олувчилар билан лиқ тўла. Бу ерда жойлашган миллий ҳунармандчилигимизнинг устаси, мисгар Расулхўжа ака дўкони деярли ҳар куни санъат шинавандалари, ихлосмандлари билан гавжум бўлади. Бунинг боиси Расулхўжа ака санъаткорларни жуда ёқтирар, уларни доим ўз дўконига таклиф этиб, чой билан қарши оларди. Жўрахон Султонов, Маъмуржон Узоқов, Шоқосим Шожалилов, Акбар Ҳайдаров, Ғанижон Тошматов каби санъатимиз «булбул»лари ҳар сафар бу ерга ташриф буюришар, қўли гул мисгар билан ҳазил-мутоиба ва пайровлар айтишарди...

Қўшнимиз бўлган бу инсоннинг санъатга шунчалик ихлоси баландлигидан биз ҳам қувонардик. Айниқса, жарангдор овозли хонанда Акбар Ҳайдаровнинг бу ерда куйлаган ҳар бир қўшиғини мароқ билан тинглардик. Тақдирни қарангки, Акбар Ҳайдаровнинг бош фарзанди Турғун билан битта олийгоҳда ўқиб, уларнинг оила аъзолари билан яқиндан танишдим. Турғунжон тарихчи-филолог бўлиб етишди. У ҳам отаси каби санъатга кўнгил қўйган бўлиб, созандалик илмини яхши эгаллаган эди. Айниқса, у доирани Уста Комил каби «ўйнатиб» чаларди. Унга санъатга бўлган меҳрни отаси юқтирган десак сира муболаға бўлмайди. Бироқ ҳаёт хилма-хил тасодифларга бой бўлганидек, Турғун ҳам узоқ умр кўрмади. Ҳаётдан бевақт кўз юмди...

Акбар Ҳайдаровнинг куйлаган ашулаларини кўплаб санъатсеварлар мароқ билан тинглашар, ундан ҳузур олишар эди. Ҳофиз куйлаганда ўзига хос жарангдор овози билан мухлисларни ром этарди. Ана шундай санъаткорнинг ёшлиги жуда қийин кечган: қашшоқлик, мардикорчилик... У ўшандай оғир шароитларда ҳам санъатни тарк этмади. Ўз устида тинмай ишлади. У 1920 йилда Ёзёвондан Тошкентга келди. Дастлаб ўша даврда фаолият кўрсатган санъаткорларни ўзига жамлаган уюшмага аъзо бўлиб кирди.

Энди ашула айтишни дилига жо қилган ҳофиз «Бир келиб кетсин», «Адашганман», «Эй, санам», «Фарғонача шаҳноз», «Баёт», «Ушшоқ», «Изларман» каби ғазалларни маромига етказиб куйлаганлиги сабабли минглаб санъат шайдолари уни ҳурмат билан тилга оладиган бўлишди.

Жумҳуриятимизда бўлган улкан қурилишларда, маданий тадбирларда кўпгина санъаткорлар қатори Акбар қори ҳам фаол қатнашган. Айниқса, Катта Фарғона канали, Фарҳод ГЭСи, Каттақўрғон сув омбори каби халқ қурилишларида ўзининг санъатини тўла намойиш этиб, бу борада беқиёс ҳисса қўшди. 1937 йилдаги ўзбек адабиёти ва санъатининг Москвада бўлиб ўтган ўн кунлигида қатнашиб, санъатимизнинг нақадар юксак эканлигини бошқа миллат вакиллари олдида намойиш этди. Шу боис биринчилардан бўлиб 1939 йилда хонандага «Ўзбекистон халқ ҳофизи» юксак унвони берилган эди.

У классик ғазалларни баъзан танбур, дутор жўрлигида ижро этса, баъзида эса ликопча билан куйлаб, ўзига хос йўл тутарди. Санъат шинавандалари бу ўзига хосликни жуда қадрлаб, астойдил берилиб тинглашарди. Акбар Ҳайдаров мақом сардори Юнус Ражабийни устоз деб билган ва унинг ўлмас ижодий меросидан кўп нарсани ўрганган. Ўз вақтида ҳофизни ҳам бир қанча етук санъаткорлар, жумладан, Ўзбекистон халқ артистлари Берта Давидова, Ориф Алимаҳсумов, Ғанижон Тошматов, республикада хизмат кўрсатган артист Орифхон Хотамов, республика халқ ҳофизи О. Имомхўжаевлар ўз устозлари деб биладилар.

Кези келганда шуни айтиш керакки, Ўзбекистон телевидениеси ҳамда телефильм студияси улкан санъаткор, халқ ҳофизи Акбар Ҳайдаровнинг босиб ўтган сермашаққат, аммо ёрқин ижодий йўли ҳақида ҳикоя қилувчи фильмлар яратишса, минглаб санъат мухлислари ғоят шод бўларди. Чунки бир пайтлар халқнинг қалбидан ўрин олган шундай ҳофизни ҳозирги авлод вакиллари яхши билмайдилар. Бизнингча, Акбар Ҳайдаровнинг ижодий йўлини ўрганиш ва кенг тарғиб қилиш вақти аллақачон келди.

Омон САЙДАМИНОВ,
ўқитувчи.

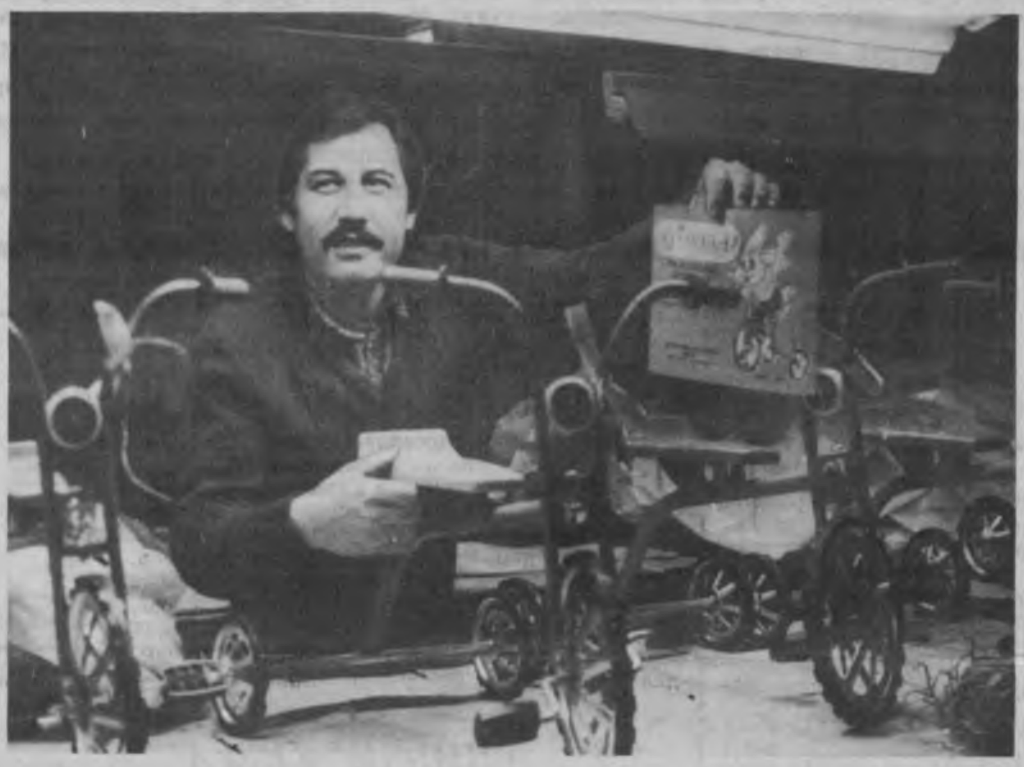

● ТОШКЕНТ агрегат заводида тракторларнинг айрим қисмлари ва деталлари қатори кенг истеъмол молларини тайёрлаш ҳам тобора кўпайиб бормоқда. Бу ерда велосипедлар ишлаб чиқарувчи цех ишга тушди. Унда ҳар куни 600 тага яқин велосипед ва самокат тайёрланмоқда.

Суратларда: илғор слесарь Эгамберди Алимов тракторнинг орқа кўприкларини йиғмоқда (чапда), велосипед цехининг смена бошлиғи Неъмат Ҳусанов ўғил-қизларга мўлжалланган велосипедни кўздан кечирмоқда.

Р. АЛЬБЕКОВ олган суратлар.

● Диққат, янгилик!

БЕКАТ ЯНГИЛАНМОҚДА

Республикадаги энг йирик темирйўл бекатларидан бири — Тошкент яқинидаги Шумилов бекати қайта қурилмоқда. Поездлар тузиладиган излар кўпайтирилмоқда. Тез орада вагонларнинг узун карвонини тузиш имконияти туғилади. Юк ташиш ортиб бораётган шароитда бунинг аҳамияти катта. 624-қурилиш-монтаж поездининг жамоаси электр поездга йўловчилар чиқадиган платформани ҳам қуриб бериши, бошқа техникавий ишланмаларни рўёбга чиқариши керак.

Ҳозир Шумилов бекатининг 50 та шоҳобчаси бор. Бу ерда кўп миқдорда юк ортиш-тушириш ишлари бажарилмоқда. Бекат қайта қурилгач, иш жараёнлари янада жадаллашади.

(ЎзА)

ҚЎРИҚЛАШ ХИЗМАТИ ХОДИМЛАРИ ФАОЛИЯТИДАН

Моддий рағбатлантирилдилар

Бўстонлиқ район ички ишлар бўлимининг барча бўлинмалари, шу жумладан, соқчилик хизмати милиционер-назоратчилари жиноятчиликка қарши курашни кучайтириш мақсадида ўтказилган операцияда фаол иштирок этдилар, кечаю кундуз астойдил хизмат қилдилар.

Операция ўтказилаётган куни тунги соат 4 да марказий қўриқлаш пультининг тезкор гуруҳи аъзолари, милиция старшинаси Анвар Маҳкамов ва милиция сержанти Атхам Марахимовлар қўриқланаётган иншоотларни кўздан кечириб юрганларида электр поездининг «Ғазалкент» бекатида иккита катта халта кўтарган шубҳали шахсни кўришди. Унинг шахсини аниқлаш мақсадида ички ишлар бўлимининг навбатчилик қисмига олиб келишди. Текширишда халталардан жами қиймати 110 минг сўмлик бўлган қимматбаҳо кийим-кечаклар чиқди. Суриштиришда бу моллар ғазалкентлик Фая Почталина деган аёлнинг уйидан ўғирланганлиги маълум бўлди. Шубҳали шахс Тошкент шаҳрида яшовчи, ҳеч қаерда ишламайдиган Юрий Галиев экан. Бу иш бўйича жиноий иш қўзғатилди.

Ўз хизмат бурчларини бажариш пайтида ҳушёрлик кўрсатганликлари учун А. Маҳкамов ва А. Марахимовлар вилоят ички ишлар бошқармаси томонидан моддий жиҳатдан рағбатлантирилдилар.

Рўзмат ИСМОИЛОВ,
Бўстонлиқ район ички ишлар бўлими қошидаги қўриқлаш бўлинмаси назоратчиси.

● Бир газетанинг ёлғон-яшиқлари

«БИЗ БОР ЖОЙДА ҲАММА НАРСА ЯХШИ БЎЛАДИ!»

Москвада чиқадиган айрим газеталар Марказий Осиёда рўй бераётган воқеаларни тўғридан-тўғри, андишасизларча қоралашдан воз кечиб, энди пинҳона, уларнинг наздида, «жўнроқ» йўлга ўтишган кўринади. Аммо улар ҳақиқий мақсадларини нақадар ниқобламасинлар, буюк давлатчилик қилиқлари шундоққина кўриниб турибди. Гўё улар «демократ»ларни кўкрак кериб ҳимоя қилаётгандек бўлиб, уларга эргашишни истамай, ўзининг ижтимоий-иқтисодий ва сиёсий тараққиёт йўлидан бораётганларни аёвсиз фош қилишга киришгандек кўринадилар.

Бунга мисоллар кўп. «Московские новости», «День», «Российская газета», «Независимая газета», баъзан эса «Правда» ва «Известия» собиқ Иттифоқнинг «демократлар» йўлидан боришни хоҳламаётган Осиё республикаларини кетма-кет бўралаб сўкмоқдалар. Ажабланарли жойи шуки, уларнинг усуллари ва далил-исботлари жуда кулгили. Бу республикаларда гўё инсон ҳуқуқлари бузилаётган, диктаторлик тузумлари ўрнатилаётган, ўзгача фикрдагилар қисувга олинаётган эмиш. Бас, шундай экан, сифат жиҳатидан янгича, нозикроқ ва пухтароқ ёндашув керак, деган қарорга келишди улар. Муҳтарам «Комсомольская правда» газетаси шу йўлни танлаб олди.

Мазкур газета 22 апрель куни (тасодифми ёки атайлабми, бу материал Ленин туғилган кунда берилди) жаноб Анисимовнинг «Биз йўқ жойда ҳамма нарса яхши» сарлавҳали, ўз назарида, вазмин сиёсий-иқтисодий мақоласини босиб чиқарди. Унга «МДҲнинг очиқ чегараларини бузаётган танглик» деган кичик сарлавҳа ҳам берилган. Бизнинг назаримизда, муаллиф рўй бераётган воқеаларни холисона баҳоламоқчи бўлган. У кўпдан-кўп рақамларни чоғиштиради, тангликнинг чуқур сабаблари ҳақида гапиради. Собиқ СССР республикаларидан ҳар бирида ҳозирги босқичдаги аҳволни эринмай таҳлил этади. Газета иқтисодиёт бўлими муҳаррирининг ўринбосари бўлмиш Анисимов чиқарган хулосага кўра, ҳозир ислоҳотлар йўлида қатъият билан бораётган республикалар ёмон аҳволга тушиб қолган. Болтиқбўйи мамлакатлари, Россия, Украина шулар жумласига киради. Аммо улар билан дарров баравар оёқ ташламаётганлар бирмунча дуруст яшамоқдалар, ижтимоий ларзаларга дуч келмаяптилар.

«Ўзбекистондаги аҳвол нисбатан яхши, бу ерда истеъмол моллари ишлаб чиқаришнинг қисқаришига деярли йўл қўйилмади: атиги 1 фоиз қисқарди. Айни вақтда енгил саноат ҳатто 17 фоиз кўтарилди. Болтиқбўйи мамлакатларида собиқ СССРнинг бошқа давлатлари билан иқтисодий алоқалар узилиши сабабли ишлаб чиқариш пасайиб кетди. Эстонияда саноат ишлаб чиқариши 35 фоиз, Латвияда 35,1 фоиз, Литвада 55 фоиз камайди», — деб ёзади муаллиф. Бу рақамларга шубҳаланиб бўлмайди. Улар ҳаммага маълум. Аммо муаллиф сўнгги қирқ сатрда ўз «асари»нинг ҳақиқий моҳиятини ошкор этади. Чунончи, у янги чиққан «ислоҳотчилар»нинг ижозатсиз бозор муносабатига осойишта ўтиш тарафдорларига «демократлар»ни қарама-қарши қўяди. Жаноб Анисимов яна бундай деб ёзади:

«Хулоса мутлақо равшандек: ислоҳотлар йўлида анча илгарилаб кетган мамлакатларда ишлаб чиқариш даражаси кўпроқ пасайиши содир бўлди. Давлат моддий ишлаб чиқаришнинг барча соҳалари устидан қаттиқ назоратни сақлаб қолган жойларда эса хўжалик камроқ зарар кўрди. Аммо бу — зоҳирий саодатдир... чириб бораётган тузумда яшаса бўлаверади, албатта, аммо бу узоққа бормайди, дард газак олиб кетгач, унга жарроҳлар ҳам илож топишолмай қолади. Иқтисодиётнинг таназзулга учраши муқаррар эди — иқтисодиётда эмас, жамики соҳаларда ҳам ҳаддан ташқари кўп нарса барбод бўлди. Социалистик иқтисодиётга кескин барҳам берган ва бунинг учун ҳар қандай қийинчиликка бардош беришга тайёр турган Болтиқбўйи давлатлари ҳақми ёки ўтмишда қолавернишни афзал кўраётган Ўрта Осиё давлатларими? — Бу саволга фақат тарих жавоб бера олади».

Э-ҳа, мана гап нимада экан? Аммо бошқа бир табиий савол туғилади: хўш, мустақил Болтиқбўйи мамлакатлари-ю, Марказий Осиё минтақаси республикаларининг муаммолари билан московалик журналистларнинг нима иши бор? Бунинг жавоби қийин эмас: улар империячилик фикр-хаёлларидан ҳеч воз кеча олмаяптилар, аввалгидек ўзларини «қуруқликнинг олтидан бири ҳукмдорлари» деб ҳисобламоқдалар. Кези келганда айтиш керакки, худо хайрингизни берсин, Россиядаги ўз муаммоларингизни бир амаллаб эплаб олинг, ўз ишкалларингиз кундан-кун ортиб боряпти-ку, ҳозир бутун бошли буюк Россиянинг тақдири таҳлика остида турибди-ку...

Ўзбекистон ўз тараққиёт йўлини танлаб олган. У кўрсатмаларсиз ва турткиларсиз, аста-секин ўтишга асосланган. Бу ерда шубҳали «демократлар» эмас, балки давлатнинг ўзи асосий ислоҳотчидир. Бу ерда иқтисодиёт сиёсатдан юқори қилиб қўйилган. Афсуски, собиқ марказдагилар буни тушунишни хоҳламайдилар ёки хоҳлай олмайдилар. Эҳтимол, шунинг учун бўлса керак, муаллиф русларнинг «биз йўқ жойда ҳамма нарса яхши» деган мунгли мақолини кичик сарлавҳа қилиб олгандир.

Биз фахрланиб: «Биз бор жойда ҳамма нарса яхши!» дея оламиз.

(ЎзА).

ХОРИЖДАН ХАБАРЛАР

● ЯҚИНДА АҚШ пойтахти — Вашингтонда Орол денгизи муаммоларига бағишланган халқаро анжуман очилди. Уни жаҳон банки, Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг атроф муҳитни муҳофаза қилиш дастури ва БМТнинг тараққиёт дастури ташкил этди. Семинар ишида Қозоғистон, Қирғизистон, Тожикистон, Туркманистон ва Ўзбекистон Республикалари делегациялари, Оролни қутқаришда ёрдам бераётган мамлакатларнинг ҳамда бир қанча манфаатдор халқаро ташкилотларнинг вакиллари иштирок этмоқдалар. Орол бўйида вужудга келган қалтис вазиятни ҳал этиш билан боғлиқ бўлган муҳим муаммолар мазкур анжуманда муҳокама қилинмоқда, халқаро ҳамжамиятнинг Марказий Осиё мамлакатлари билан баҳамжиҳат ҳаракат қилиш йўллари белгилаб олинмоқда.

● АМЕРИКА ва Япония оммавий ахборот воситалари вакиллари ҳамда расмий доиралари Россия Федерациясида ўтказилган референдумнинг дастлабки якунларидан мамнун эканликларини изҳор этмоқдалар. Оқ уйнинг матбуот котиби Ди Ди Майрос бу якунларни ўзича шарҳлаб, уларни «қувончли натижалар» деб атади. Япония бош вазири Киити Миядзава эса ўзининг Токиодаги қароргоҳида мухбирларнинг саволларига жавоб қайтарар экан, Россия халқи овоз бериш йўли билан, аввало, ислоҳот ва мамлакатни демократиялаш йўлини қўллаб-қувватлади, деди. Чехословакия Республикасининг президенти Вацлав Гавел ҳам радио орқали ўтказилган анъанавий суҳбатида Борис Ельцин — Россияни демократик ва бозор иқтисодиёти сари силжитиш кафилидир, деб айтди. Ўтган йилги президентлик сайловида Б. Клинтон ҳамда Ж. Буш билан рақобат қилган техаслик миллиардер Росс Перонинг айтишига қараганда, демократияга эришиш соҳасида Россияга кўмак бериш Америка учун унчалик қимматга тушмайди, «совуқ уруш»га қайтиш эҳтимоли эса ҳаддан ташқари қимматга тушган бўлур эди.

● ХАЛҚАРО валюта жамғармасининг мутахассислари жаҳон иқтисодиётига доир ўзларининг қатор тахминларини эълон қилдилар. Уларнинг фикрича, 1993—1994 йилларда жаҳон иқтисодиёти нотекис йўл билан ривожланиб боради. Мазкур халқаро молия ташкилоти мутахассисларининг яқинда Вашингтонда эълон қилинган юқоридаги йиллик маълумотномасига кўра дунёда маҳсулот ишлаб чиқаришнинг умумий ҳажми 1993 йилда 2,2 фоиз, 1994 йилда 3,4 фоиз кўпаяди. Ривожланаётган мамлакатларнинг иқтисодиёти эса бирмунча дадилроқ тараққий этиши мумкин, деб тахмин қилинмоқда.

● БОСИБ олинган араб ҳудудларининг турли туманларида Исроилнинг босқинчи қўшинлари билан тўқнашувларда кейинги кунларда 73 нафар фаластинлик жароҳатланди. «Ал вафд» газетасининг ёзишича, исроиллик аскарлар жуда кўплаб маҳаллий арабларни ур-калтак қилганлар. Фаластинлик қочоқларнинг Рафаҳ, Жабалия ва Хон-юнис қўналғагоҳларида, Ғазо ноҳиясида, Ал-Ҳалил ва Наблус шаҳарларининг кўпгина мавзелаларида, Иордан дарёсининг Ғарбий соҳилида комендантлик соатлари жорий этилди.

● ПОКИСТОН ташқи ишлар вазири вазифасини ижро этаётган Форуқ Аҳмадхон Легарий Ислом конференцияси ташкилотига аъзо бўлган давлатларнинг ташқи сиёсат маҳкамалари бошлиқларининг Карочида ўтказилган 21-учрашувида нутқ сўзлади. Ф. А. Легарий ислом дунёси ўзининг сиёсий-иқтисодий ва маданий манфаатларини ҳимоя қилиш учун етарли кучга эга бўлиши лозим, бунинг учун 1 миллиарддан ортиқ аҳоли яшаб турган ва кучли иқтисодий салоҳиётга эга бўлган ислом мамлакатлари бутун куч-ғайратларини Ислом конференцияси ташкилоти доирасидаги ҳамкорликни кенгайтириш ва мустаҳкамлашга қаратишлари лозим, деди.

● СЎНГГИ кунларда Қозоғистонда тинимсиз жала қуйиши оқибатида дарёлар, кўллар ва омборлардаги сув нинг сатҳи жуда кўтарилиб кетди. Бундай ҳолат сув тошқинига сабаб бўлиб, жумҳуриятнинг шарқий-шимолий ва ғарбий вилоятларидаги қатор жойларда одамлар бошига анчагина кулфат келтирди. Атирау ва Ғарбий Қозоғистон вилоятларида мушкул вазият вужудга келиб, 11 туман ерларининг кўп қисми сув остида қолди.

СУРАТЛАРДА: танловда муваффақиятли иштирок этган бекободлик ёш раққоса Матлуба Бобожонова (чапда) ва Бўка шаҳридаги «Дугоҳ» дастаси раққосаларининг чиқишлари.

БЎЛАЖАК РАҚС МАЛИКАЛАРИ

ВИЛОЯТ маданият ишлари бошқармаси ташаббуси билан «Рақс-93» кўрик-танлови ўтказилди. Ўзбек миллий рақс санъатининг асосчиси, унинг равнақига бекиёс улуш қўшган Мукаррама Турғунбоева таваллудининг 80 йиллигига бағишланган бу тадбир опа тиклаган анъаналарин давом эттириш, бойитиш, янги ёш истеъдодларни кашф этишда муҳим аҳамиятга эга эканлиги шубҳасиз. Шу боис кўрикка жойларда ниҳоят жиддий, пухта тараддуд кўрилди ва вилоятимиз шаҳар ва районларида муваффақият билан ўтди. Ниҳоят 20—21 апрелда Юқоричирчиқ районидаги Янгибозор шаҳар Маданият уйида кўрик-танловнинг якунловчи босқичи бўлиб, унда вилоят шаҳар ва районлар ғолибларидан 16 нафар яккахон раққосалар иштирок этдилар. Мусобақалар низомига кўра ёш истеъдодлар М. Турғунбоева саҳналаштирган рақсни маромига етказиб ижро этишлари керак эди. Бу умидли ижрочиларининг ҳар бири бу танловга ниҳоятда катта тайёргарлик билан келганликларини, ҳар бирлари рақс санъатининг чин фидойиси эканликларини намойиш этдилар.

Яккахон рақс ижрочилари орасида Бекобод шаҳар 2-маданият уйи «Нилуфар» халқ дастаси раққосаси Нафиса Расулова «Муножот» (Навоий ғазали, халқ куйи) рақси учун танлов ғолиби деб топилди.

Шу дастанинг яна бир қатнашчиси Матлуба Бобожонова ҳам ўзининг назокатли ҳаракатлари билан томошабинларни мафтун этди. Унинг ижросидаги «Тановар» рақси 2-ўринга муносиб кўрилди. 2 та учинчи ўриндан бири — Қибрай район «Шалола» халқ дастаси раққосаси Камола Муҳаммадалиевага, яна бири эса бўстонлиқлик Саодат Ғойиповаларга берилди.

Оммавий рақслар ҳам томошабинларга маъқул бўлди. Бунда биринчи ўрин— Чирчиқ шаҳар маданият саройи «Моҳларойим» дастаси қизларига «Мустаҳзод» рақси учун берилди. 2- ва 3-ўринлар Ўрта Чирчиқ ва Ангрен шаҳри ёш ижрочиларига насиб этди.

Шунингдек, Қуйичирчиқ, Паркент, Зангиота, Оққўрғон, Юқори Чирчиқ ва Бўка районларининг бадиий жамоалари ҳам танловда муваффақиятли иштирок этганликлари таъкидланиб, улар вилоят маданият ишлари бошқармасининг фахрий ёрлиқлари билан тақдирландилар.

Н. ХУЖАҚУЛОВ,
Тошкент вилоят маданият ишлари бошқармаси етакчи мутахассиси.

«ИСТЕЪДОД» ИСТЕЪДОДЛАРНИ ИЗЛАЙДИ

ЎЗБЕК халқининг миллий маданиятини ривожлантириш ва тарғиб этиш, вилоятдаги ҳар бир шаҳар ва қишлоқнинг ўз тарихий-маданий анъаналарига хос бўлган санъатини тиклаш, иқтидорли ёш ижрочиларни кашф этиш борасида вилоят илмий-услубият маданият маркази кўпгина хайрли ишларни амалга оширмоқда.

Ўтган йили бўлиб ўтган «Марҳабо талантлар» вилоят кўрик-танловида 20 та шаҳар ва район иштирок этди. Тошкент вилоятида ҳар хил миллат вакиллари ўзбек халқи билан елкама-елка меҳнат қилиб, яшаб келмоқда. «Марҳабо талантлар» кўрик-беллашувида ҳам ҳамма миллат вакиллари ўз санъатларини намойиш қилдилар. Хусусан тадбирда аяжонларимиз ёр-ёр, лапар, ўланлар айтишди, қозоқ дўмбирачилари ва оқинлари айтишлар билан чиқдилар, корейс фольклор гуруҳлари миллий кийимларда рақслар ижро этдилар.

Тадбирда ижро этилган мақом, катта ашула ва классик қўшиқларни ҳакамлар ҳайъати алоҳида жанр сифатида мутахассислар ёрдамида баҳолади. Айниқса, фольклор жамоалар ижросидаги карнай, сурнай, ноғора садолари остида театрлашган тўй маросими кўринишлари, ёр-ёр, келин салом, қудаларга сарупо улашиш саҳналари томошабинларга ва ҳайъат аъзоларига жуда маъқул бўлди.

Тошкент вилояти илмий-услубият маданият маркази бундай хайрли ишларга кўп маротаба қўл урмоқда.

Миллий қадрият ва урф-одат ҳамда анъаналаримизни тиклаш, ривожлантириш борасида ҳали қилинадиган ишлар анчагина. Қишлоқ ва районларимизда яшаётган колхозчи, деҳқонларимиз ўзлари қизиқиб, иштиёқ билан фольклор, мақом ёки бошқа соҳа бўйича гуруҳлар тузиб, миллий санъатимизни ўрганмоқдалар. Хусусан, буларга Зангиота райони «Ҳосил» мақом гуруҳи, Бўстонлиқ райони «Гулёр» фольклор жамоаси, Бўка райони «Дугоҳ» мақом гуруҳи, Оққўрғон райони «Наврўзи Ажам» ашула ва рақс ансамблларини мисол қилиб келтириш мумкин.

Бу гуруҳлардаги иштирокчилар ҳаваскор бўлишига қарамай кўп жиҳатдан профессионал санъаткорлар билан беллаша оладилар, десак муболаға бўлмас. Тўғри ҳамма жиҳатдан тенглаштира олмаймиз. Булардан ташқари чекка районларда малакали мутахассислар етишмайди, баъзи маданият уйи ёки саройлари таъмирланмаган. Қишлоқ клубларига ҳамма етарли жиҳозлар берилмаган.

Шунга қарамай вилоят аҳли ўтказилаётган тўй маросими, алла ва қизиқчилар ҳамда театр ва қўғирчоқ театр жамоаларининг кўрик-танловларида фаол иштирок этмоқдалар. Вилоят маданият маркази бундай тадбирларга бошчилик қилиб, малакали мутахассислар ёрдамида ғолибларни аниқламоқда.

Маданият маркази яна шундай хайрли ишлардан яна бирига қўл уриб, миллий қадриятларимизни тарғиб қилиш, тарихий санъатимизни тиклаш, талантли ёш санъаткорларни кашф этиш ҳамда вилоятдаги бошқа миллатлар ҳам ўз санъатларини ривожлантиришга имкон бериш мақсадида «Истеъдод» вилоят кўрик-танловини ташкил қилишга қарор қилди.

Кўрик-танловда вилоят ҳудудида яшовчи ёши, маълумоти ҳамда миллатидан қатъий назар, барча ҳаваскор ижрочилар иштирок этишлари мумкин.

Тадбирнинг биринчи босқичи район ва шаҳарлараро бўлиб, бу февраль ва март ойларида бўлиб ўтди. Дастлабки босқичда муваффақиятли қатнашиб мутахассислар томонидан танлаб олинган иштирокчилар апрель ойидаги вилоят кўрик-танловида қатнашдилар. Кўрик-танлов иштирокчилари санъатнинг қуйидаги жанрлари бўйича мусобақалашадилар. Булар Мақом, Катта ашула, Доирачилар, Фольклор, лапар, бахши, вокал чолғу куй ва қўшиғи, Оқин, Якка рақс, Лирик қўшиқ, Дуэт, Пародиячилар (Оригинал жанр). Бу санаб ўтилганлардан ташқари санъатнинг мавжуд бўлган бошқа барча жанрлари бўйича ҳам кўрик-танловда иштирок этишлари мумкин.

Бундан ташқари «Истеъдед» кўрик-танлови иштирокчилари ичидан «Алла» ижрочилари ҳамда «Рақс» ижрочилари малакали фольклоршунос ва хореографлар томонидан вилоят кўрик-танловида иштирок этишга тавсия қилинади. Вилоят танловида иштирок этадиган якка рақсчилар ва рақс гуруҳлари Мукаррама Турғунбоева саҳналаштирган рақсларни ижро этишлари шарт.

«Истеъдод» кўрик-танловига Тошкент Давлат Маданият институтидан, Ўзбекистон телерадиокомпаниясидан ҳамда вилоят маданият бошқармасидан келган малакали мутахассислар ҳакамлик қиладилар.

«Истеъдод» кўрик-беллашувига ҳомийлик қилувчи идора, ташкилот, муассасалар, тадбирларимизда меҳмон сифатида иштирок этсалар миннатдор бўлардик.

Ҳозирча «Истеъдод» кўрик-танловида ғолиб чиққан иштирокчиларга атаб Вилоят маданият бошқармаси томонидан мукофотлар тайёрлаб қўйилди.

Ғ. ТУЛАГАНОВ,
Вилоят Илмий Услубият Маданият маркази I даражали муҳаррири.

Омад

100 МИНГ СЎМ ЮТУҚ

Ҳидирали Наврўз байрами арафасида ҳайрия телемарафони лотереясидан тўрт донагина сотиб олган эди. Ўзи тузган «Умид» дастасидаги йигитлар билан ҳайрия концертини тугатгач, чўнтагидаги чипталарни текшириб кўриш учун жамғарма банкига боришди. Қарангки, омад унга кулиб боққан экан: чипта тартиб рақами 097 001205 сериядаги лотереясига юз минг сўм ютуқ чиқди.

Хидирали Пардаев хурсандчилигини рафиқасига маълум қилди. Иккови маслаҳатлашиб, ютуқ пулининг ярмига Ўзбекистон Республикасининг 12 фоизли ички ютуқли заёмини харид қилишди, қолганига омонат дафтарчаси очишди.

Т. АЛИ.
Оҳангарон тумани.

ШОИРНИ ХОТИРЛАБ...

Тошкент Давлат дорилфунуни маданият саройида Ғафур Ғулом таваллудининг 90 йиллигига бағишланган хотира кечаси бўлиб ўтди. Адабиётшунос олим Озод Шарафиддинов ўзбек шеърияти атоқли намоёндасининг ҳаёти ва фаолияти ҳақида гапирди.

Дорилфунун ректори Тўхтамурод Жўраев, Ўзбекистон Халқ ёзувчиси Саид Аҳмад, афғонистонлик шоир Абдуҳаким Шаърий, моҳир таржимон Ваҳоб Рўзиматов, Қўқон педагогика институтининг ўқитувчиси Рустам Назаров ва бошқалар Ғафур Ғуломнинг айрим асарлари, унинг адабиётимиз ривожига қўшган ҳиссаси ҳақида сўз юритдилар.

(ЎзА).

АДИБНИНГ МУБОРАК ЁШИ

Республикамиз жамоатчилиги ва китобхонлар Ўзбекистон халқ ёзувчиси Шуҳрат таваллудининг 75 йиллигини нишонламоқда. Ҳамза номидаги ўзбек давлат академик драма театрида атоқли адибни муборакбод этишга бағишланган тантанали кеча бўлди. Жамоатчилик вакиллари, ижодкорнинг сафдошлари, шогирдлари, санъаткорлар Шуҳратни муборак 75 ёши билан қутладилар.

Республика Президенти девонининг масъул ходими, Ўзбекистон халқ шоири Омон Матчон юбилярга Ўзбекистон Республикасининг Фахрий ёрлиғини топширди.

Шундан сўнг Шуҳратнинг «Беш кунлик куёв» пьесаси асосида саҳналаштирилган спектакль намойиш этилди.

(ЎзА).

Янги ғазаллар

КЎЗ ЁШЛАРИМ ТОМЧИЛАР

Томчи, томчи, томчилар кўзларимдан томдилар,
Кўзларимда томчилар бамисоли ёндилар.
Қалинлашиб бормоқда айриликнинг пардаси,
Ажратганлар бизларни ишларидан қондилар.
Иккимизни бир дилга қовуштирмоқ бўлганлар,
Не учундир, не учун сўзларидан тондилар.
Томчи, томчи, томчилар юзларимда шашқатор,
Унсиз менинг ноламдан юлдузлар тўлғондилар.
Томчилардан сарғайди боғлардаги япроқлар,
Изтиробдан тоғлар ҳам хаёлга чўлғондилар.
Айриликнинг ноласин ухлаттандим амаллаб:
Бир мунг билан Ҳайдарнинг қалбида уйғондилар.

ЎЙИНЧИ ҚИЗГА

Боқишингдан қиёлаб ўйнаб кетди юрагим,
Мумкин эмас бу оқшом ўйнамасдан турмагим.
Кўзларингга термулиб ёнгинангда ўйнасам,
Хафа бўлма ўйинда тегиб кетса билагим.
Кўзларингни гўзал қиз олиб қочма узоққа,
Тутиб олиш кўзингни бугун менинг тилагим.
Тилагим, ҳам ниятим, қиё-қиё боққувчи,
Кўзларинг шаҳлосида мен ўзимни кўрмагим.
Кўзинг билан эритиб, қўлинг билан Ҳайдарсан,
Ҳайдама, жон ҳайдама бўлиб қолар керагим.

МУҲАББАТНИНГ КЎЧАСИ

Муҳаббатнинг кўчаси бир қарашда гулзордир,
Бир қарашда лаззатли, бир қарашда озордир.
Бу кўчадан ўтганнинг қувончидан дарди кўп,
Юзда табассум бўлса юраги нолазордир.
Бу кўчага киргувчига олам ўзга кўринур,
Бу кўча кишилари мисли гулбаҳордир.
Гўзаллик туғилмишдир нур ўйнар кўзларида,
Ватан дашти жаннату, саҳроси лолазордир.
Муҳаббатсиз кишига Ватан оддий қўналға,
Гарчанд тупроқ бағрида киндик қонлари бордир.
Муҳаббат йўли гўзал дилда бўлса садоқат,
Садоқатсиз бу кўча ҳирс аталган бозордир.
Бу кўчада куйлаган шоир Ҳайдар Муҳаммад,
Қувончу изтиробнинг лаззатларига ёрдир.

Ҳайдар МУҲАММАД.

ЁЛҒОННИНГ УМРИ ҚИСҚА

Маълумки, республикамиз жамоатчилиги яқинда «Новое время» журналида босилган мақолаларни нафратланиб кутиб олди, бу мақолаларда Ўзбекистоннинг миллий сиёсати сохталаштирилиб кўрсатилган. Фуқароларнинг, кўп миллатли республикамизда яшовчи барча кишиларнинг оммавий ахборот воситаларига йўллаган мактубларида, телефон орқали айтган гапларида Ўзбекистондаги барқарорлик ва миллатлараро тотувликни ҳеч қандай иғвогарликдан иборат уйдирмалар буза олмаслигига ишонч билдирилади, расмий идоралардан одамлар орасига нифоқ уруғини сочишга уринишларни бундан буён ҳам фош қилиб ташлаш талаб этилади.

МДҲдаги яҳудийларнинг диний жамиятлари кенгашининг қуйида эълон қилинаётган баёнотида ҳам «Новое время»да босилган мақолаларга айни шундай муносабат билдирилган. Кўриниб турибдики, Дубнов каби сиёсий товламачилар ва уларни руҳлантираётган кишиларнинг ватани ҳам, миллати ҳам йўқ ва бўлиши ҳам мумкин эмас. Уларнинг бутун умиди ҳар қандай хусусда навбатдаги сохта туҳматлар учун пул ваъда қиладиган бирор кимсани топишдан иборат.

МДҲДАГИ ЯҲУДИЙЛАР ДИНИЙ ЖАМОАЛАРИ КЕНГАШИНИНГ БАЁНОТИ

МДҲдаги яҳудийлар диний жамоаларининг кенгаши қуйидагиларни билдиришни ўз бурчи деб ҳисоблайди: Америка яҳудийларининг «Совет яҳудийларига ёрдам комитетлари уюшмаси» ташкилотининг вакили бўлган Аркадий Дубновнинг мақолалари ҳам АҚШдаги, ҳам собиқ Совет Иттифоқи мамлакатларидаги яҳудий ташкилотларининг фикрини ифодаламайди.

Бу гап, хусусан, шу муаллифнинг Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримовга нисбатан эълон қилган мақолаларига тааллуқлидир.

Биз Ўзбекистон Республикаси маъмурлари яҳудий аҳолисига яхши муносабатда бўлаётгани учун Президент Каримов жанобларига чин кўнгилдан миннатдорчилик изҳор этамиз. Республиканинг кўпгина шаҳарларида диний жамоалар бор, яҳудийлар маданияти марказлари очилган, болалар учун ёзги лагерлар ишлаб турибди. Яқин келажакда маъмурлардан яҳудий миллий мактаблари очилишига ижозат олиш умидидамиз.

Ўзбекистон ҳукумати республика яҳудий аҳолисининг МДҲ бошқа мамлакатларидаги ва чет эллардаги, аввало, Исроилдаги яҳудийлар билан алоқаларини мустаҳкамлашга кўмаклашмоқда. Тошкент — Тель-Авив тўғри авиация рейси очилганини яхши муносабатнинг мисоли деса бўлади.

Ўзбекистон Республикасидаги бошқа халқлар билан тенг ҳуқуқларга эга бўлган яҳудий халқининг дини, анъаналари ва маданияти тикланиши учун республикада шароит яратилган.

Буни биз республика ҳукуматининг, унинг Президенти И. Каримов жанобларининг катта хизмати деб биламиз ва унга самимий миннатдорчилигимизни изҳор этамиз.

Бош раввин
А. ШАЕВИЧ,
Бош раввин-кози
П. ГОЛЬДШМИДТ,
Раис
В. ФЕДОРОВСКИЙ.

ШАХМАТ ТОЖИ ЙЎЛИДАГИ «ЖАНГЛАР»

Шахмат тожи учун бўладиган бу йилги кураш атрофидаги баҳс ва тортишувлар тобора авжига чиқмоқда. Ҳозирча идораси Швейцариянинг Люцерн шаҳрида бўлган, аммо яқинда Юнонистоннинг Афина шаҳрига кўчиб ўтадиган халқаро шахмат федерацияси (ФИДЕ) ана шу долзарб масалада кетма-кет расмий хабарлар тарқатмоқда.

Маълумки, жаҳон чемпиони Гарри Каспаров (Россия) ва даъвогар Найжел Шорт (Англия) ФИДЕ ҳомийлигида учрашув ўтказишдан бош тортганларидан сўнг Халқаро шахмат ташкилоти уларнинг иккаласини ҳам матчда қатнашиш ҳуқуқидан маҳрум этди. Эндиликда собиқ жаҳон чемпиони Анатолий Карпов ва даъвогарлар мусобақаси финал ўйини қатнашчиси Ян Тимман (Голландия) ана шундай матч ўтказишга таклиф этилди.

Жаҳон чемпиони ва даъвогарнинг Халқаро шахмат ташкилоти билан жанжалларига турли сабаблар бор. Анчагина қайсар Каспаров кўп йиллардан буён Кампоманес бошчилигидаги бу ташкилот билан келишмайди. Бу сафар ҳам ФИДЕ чемпион билан келишмасдан учрашув жойини белгилаган. Ютуқ учун қўйилган маблағ ҳам Каспаровни қониқтирмади. Натижада у даъвогар Н. Шорт билан «тил бириктириб», матчда қатнашишдан воз кечди. Албатта, бутунлай эмас. Энди янги ҳомий—Англиянинг «Таймс» газета тресги уларга деярли 2 миллион фунт стерлинг мукофот ваъда қилмоқда. Шорт ютқазган тақдирда ярим миллион фунт соҳиби бўлади. Бу матчни Лондонда сентябрь ойида ўтказиш мўлжалланмоқда.

Хўш, бу матчда ким ғолиб чиқади? Найжел Шорт ўзининг рақиби Гарри Каспаров яхшироқ ўйнашини эътироф этмоқда. 27 яшар гроссмейстер жаҳон чемпиони билан жами 15 марта учрашган бўлса, 10 тасида ютқазган, 4 тасида дуранг қилган ва фақат биттасида ютган. Аммо Шорт чўчимаяпти. Унинг фикрича, қуруқ рақамлар эмас, руҳий кайфият ҳал қилувчи роль ўйнайди.

Шорт Англиянинг шимоли-ғарбидаги Ланкашир графлигида, кичик шаҳарчада туғилган. Беш ёшидаёқ шахмат ўйнашни ўрганиб олган. Отаси катта ўғлини шахмат ўйнашга ўргата бошлаганда Найжел ҳам беихтиёр бу ўйинга меҳр қўйиб қолганди. 12 ёшида у Буюк Британия чемпионини ютди, 15 ёшида халқаро тоифадаги спорт устаси, 19 ёшида гроссмейстер бўлди. «Шахматга бўлган қобилият аждодлардан ўтмайди,— дейди даъвогар.— Юксак даражада ўйнайдиган шахматчилардан бирортасининг ҳам ота-бобоси кучли шахматчи бўлмаган. Бу худонинг иноятн бўлса керак». Найжелнинг айтишича, Британияда шахмат ўйини унчалик кенг тарқалмаган. Аммо қўшни кичик Исландия мамлакатида шахмат ишқибозлари ниҳоятда кўп. У ерда аҳоли фикри ўрганилганда, машҳурликда Каспаров биринчи ўринни, Шорт иккинчи ўринни, таниқли қўшиқчи Мадонна учинчи ўринни олган экан.

ФИДЕ эса бу орада Карпов-Тимман матчини ўтказишга қизғин тайёргарлик бошлаб юборди. Иккала ўйинчи ҳам бунга розилик билдирдилар.

Фиденинг президентлик кенгаши Кампоманеснинг шахмат бўйича 1993 йилги жаҳон биринчилиги матчини ўтказиш ҳақидаги таклифини қўллаб-қувватлади. Президентлик кенгаши ФИДЕ қоидаларига кўра Каспаров ва Шорт чемпионлик ва даъвогарлик мавқеларини йўқотганларини, шунинг учун бошқа номзодларнинг бу унвон учун курашиши қонуний эканини таъкидлади. Карпов — Тимман матчини ўтказишга даъвогар бўлган жойларнинг таклифлари 7 майгача қабул қилинади. Май ойининг 15—16 кунлари эса ФИДЕнинг ижроия комитети йиғилишида учрашув жойи белгиланади.

Хуллас, жаҳон чемпионлиги учун иккита учрашув бўладиган кўринади. Бири — норасмий, лекин кўпчилик томонидан кучлилиги эътироф этилган шахматчилар баҳси. Иккинчиси эса — расмий, аммо барча ишқибозларни ҳам қониқтириши гумон бўлган ўйин. Қайси ўйин ғолиби ҳақиқий чемпион бўларкин? ФИДЕ раҳбарлари зўр чиқадими ёки жаҳон чемпиони Гарри Каспаровми? Бу баҳсларнинг шиддати ҳам шахмат ўйинидан қолишмайди.

Н. МУҲАММАДИЕВ,
(ЎзА мухбири).

ЭЪЛОНЛАР, БИЛДИРУВЛАР

Жамғарма банкларидаги ютуқли омонатларнинг 1993 йил 8 апрелда Самарқанд шаҳрида ўйналган 101-ютуқлар тиражининг

РАСМИЙ ЖАДВАЛИ

Ўзбекистон Республикасининг барча жамғарма банкларидаги ютуқли омонатлар бўйича ҳисобларнинг қуйидаги рақамларига ютуқлар чиқди.

Ҳисоб рақамлари		Омонатнинг ўртача миқдорига нисбатан ютуқ ҳажми (фоиз ҳисобида)
1.	А—009	75 фоиз (етмиш беш)
2.	А—077	300 фоиз (уч юз)
3.	А—085	75 фоиз (етмиш беш)
4.	А—155	75 фоиз (етмиш беш)
5.	А—178	75 фоиз (етмиш беш)
6.	А—230	75 фоиз (етмиш беш)
7.	А—243	75 фоиз (етмиш беш)
8.	А—312	75 фоиз (етмиш беш)
9.	А—336	75 фоиз (етмиш беш)
10.	А—364	150 фоиз (бир юз эллик)
11.	А—413	75 фоиз (етмиш беш)
12.	А—447	300 фоиз (уч юз)
13.	А—492	75 фоиз (етмиш беш)
14.	А—534	75 фоиз (етмиш беш)
15.	А—567	75 фоиз (етмиш беш)
16.	А—631	75 фоиз (етмиш беш)
17.	А—663	75 фоиз (етмиш беш)
18.	А—705	75 фоиз (етмиш беш)
19.	А—756	600 фоиз (олти юз)
20.	А—761	75 фоиз (етмиш беш)
21.	А—839	75 фоиз (етмиш беш)
22.	А—852	75 фоиз (етмиш беш)
23.	А—904	75 фоиз (етмиш беш)
24.	А—923	75 фоиз (етмиш беш)
25.	А—997	150 фоиз (бир юз эллик)

Ҳисоблар сони 1000 дан зиёд бўлган жамғарма банкларидаги бошқа қолган барча мингликдаги айнан ўша ҳисоб рақамларига ҳам биринчи мингликдаги каби, яъни 009, 1009, 2009 ва ҳоказо, 155, 1155, 2155, 3155 ва ҳоказоларга ютуқлар чиқди.

Д. М. МАҲАМАДМУРОДОВ,
Тираж комиссиясининг раиси, Самарқанд шаҳар Темирйўл район ҳокимининг ўринбосари.

З. А. ТИНЧЕРОВ,
комиссиянинг масъул котиби.

Тошкент вилояти маданият ишлари бошқармаси, касаба уюшмаси, вилоят «Турон» марказий кутубхонаси ходимлари кутубхона раҳбари Т. С. Каримовга отаси

Солиҳ КАРИМОВнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

Муҳаррир
Н. НАСИМОВ.

Тошкент ҳақиқати

МУАССИСЛАР: ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ВИЛОЯТ КЕНГАШИ ВА «ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» ЖУРНАЛИСТЛАР ЖАМОАСИ.

БИЗНИНГ МАНЗИЛГОҲ: 700000 ТОШКЕНТ, ГСП ЛЕНИНГРАД КЎЧАСИ, 32.

Телефонлар:

ХАТЛАР ВА ОММАВИЙ ИШЛАР БЎЛИМИ — 33-40-48.

АХБОРОТ, ТИЖОРАТ ВА ЭЪЛОНЛАР БЎЛИМИ — 33-99-15.

● Эълон ва билдирувлар кечиктирилмай чоп этилиши кафолатланади.

● Факт ва далилларнинг ҳаққонийлиги учун мақолалар муаллифлари масъулдирлар.

● Фойдаланилмаган мақолаларга ёзма жавоб қайтарилмайди.

Ўзбекистон Республикаси Президенти маҳкамасининг Ишлар Бошқармаси ҳузуридаги «Шарқ» нашриёт-матбаа концерни. Корхона манзили: «Буюк Турон» кўчаси, 41-уй. Индекс: 64672. 1 2 3 4 5 6

Рўйхатдан ўтиш тартиб № 000094. Буюртма Г— 171. 30575 нусхада босилди, ҳажми—2 босма табоқ. Офсет усулида босилган, қоғоз бичими А—2. Босишга топшириш вақти — 20.30. Босишга топширилди -